

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 25-26 października 2014 r. na kierunku „europeistyka”
prowadzonym w obszarach: nauk społecznych oraz nauk humanistycznych
na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim
realizowanych w formie studiów niestacjonarnych
na Wydziale Studiów Europejskich
w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr hab. Krzysztof Szewior – członek PKA

członkowie: dr hab. Bogumił Szmulik – członek PKA

dr hab. Tadeusz Wallas – ekspert PKA

mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-prawnych

Tomasz Rakoczy – ekspert PKA ds. studenckich

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „europeistyka” prowadzonym na Wydziale Studiów Europejskich w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki

Zgodnie § 32 pkt 2 Statutu Wyższej Szkoły Gospodarki w Kutnie do kompetencji Senatu należy uchwalanie opracowanej i przedstawianej przez Rektora strategii rozwoju oraz nadzór nad jej realizacją. Strategia Uczelni została zatwierdzona – zgodnie z przepisami ustawy i Statutu Uczelni – Uchwałą Senatu Nr 5 z dnia 28 września 2011 r. w sprawie zatwierdzenia Strategii Uczelni do roku 2020.

Strategia Wydziału Studiów Europejskich została zatwierdzona Uchwałą Nr 1 Rady Wydziału z dnia 20 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Wydziału. W strategii Wydziału na lata 2013-2020 sformułowano wizję i misję Wydziału, a także określono cele strategiczne.

W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzeń Senatu oraz Rady Wydziału wraz z listami obecności.

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane, tj. odbywały się zgodnie z zapisami Statutu, po pozytywnym zaopiniowaniu dokumentów przez Senat oraz skierowaniu przez Rektora Uczelni stosownego wniosku do ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-1-0145-56/RO/99 z dnia 11 sierpnia 1999 r. w Uczelni utworzono specjalność „integracja europejska”. Specjalność została przyporządkowana do kierunku „europeistyka” decyzją Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 27 listopada 2003 r. (nr DSW-3-4003-1191/JP/03). Na podstawie tej decyzji Uczelnia uzyskała prawo do prowadzenia kształcenia w specjalności „integracja europejska” w ramach kierunku „europeistyka”. Na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu nr DSW-3-4001-997/Eko/04 z dnia 27 grudnia 2004 r. Uczelnia prowadzi kształcenie na kierunku „europeistyka” na studiach drugiego stopnia.

Przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku europeistyka na studiach pierwszego i drugiego stopnia pozostaje spójna z podstawowymi dokumentacją Uczelni, jakimi są Misja i Strategia. Zostały one przyjęte uchwałą Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie w dniu 28 września 2011 r. Kształcenie w zakresie studiów europejskich programowo odpowiada ofercie edukacyjnej Wydziału oraz głównemu przesłaniu, jakim jest dostosowywanie kadr na poziomie lokalnym do zmian społecznych, ustrojowych i ekonomicznych w Polsce.

Do Misji Uczelni należy „odkrywanie i przekazywanie prawdy poprzez nauczanie i wychowanie młodzieży, badania naukowe oraz kształcenie kadr naukowych”. Zadaniem Szkoły jest ponadto przygotowanie studentów i absolwentów do efektywnego funkcjonowania na rynku pracy i w społeczeństwie. Misja koncentruje się na rozszerzaniu i podniesieniu oferty edukacyjnej, na utrzymaniu najwyższego profesjonalnego poziomu działalności, na aktywnym wspieraniu procesów naukowo – badawczych i rozwojowych. Misja w wymiarze naukowym za cel obrała: poziom edukacji oraz kształtowanie warsztatu badawczego, internacjonalizację studiów. Misja w wymiarze społecznym zamyka się w kreowaniu pozytywnego wizerunku oraz współpracy.

Z kolei Strategia skupia się na zbudowaniu szkoły wyższej przyjaznej studentowi i oferującej dobre wykształcenie, spełniające standardy najwyższej jakości. Do działań kreujących taką jednostkę przyjęto realizację następujących zadań: stwarzanie materialnych i intelektualnych warunków rozwoju, nauczanie zgodne z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego, wsparcie absolwentów w wejściu na rynek pracy, stwarzanie właściwych warunków pracy naukowo – dydaktycznej nauczycielom akademickim wraz z promocją badań naukowych oraz zaangażowania na rzecz miasta i regionu.

Uczelnia opracowała kilka celów strategicznych, które m.in. wskazują na kształtowanie właściwych postaw, na uelastycznienie procesu kształcenia, powiązanie z lokalną gospodarką, popularyzowanie wiedzy historycznej, społecznej oraz umiędzynarodowienie kształcenia.

Różnorodność kształcenia wyraża się ofertą specjalności oraz tematyką kursów, ich statusem (podstawowe, kierunkowe, specjalnościowe, fakultatywne). Ofertę przedmiotów i ich treść cechuje większa elastyczność niż specjalności, co wynika głównie z niewielkiej liczby studentów i ograniczonej możliwości ich uruchamiania. Ograniczenie innowacyjności kształcenia widoczne jest ponadto w braku oferty zajęć obcojęzycznych, w braku kadry obcojęzycznej czy mobilności studentów.

Pulę programową powiększa, za zgodą Dziekana, oferta innych Wydziałów, szczególnie Wydziału Administracji i Nauk Społecznych oferujący kierunek administracja, Wydziału Zarządzania z kierunkiem zarządzanie.

- 2) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju

Punktem wyjścia Uczelni dla wyboru oferty i specyfiki kształcenia pozostają dokumenty i działania miasta Kutno, strategia rozwoju powiatu kutnowskiego w powiązaniu z rozwojem województwa łódzkiego. Uczelni także udało się powiązać nauczanie na kierunku europeistyka z lokalnymi uwarunkowaniami społecznymi i gospodarczymi, co potwierdzają stanowiska interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Władze Wydziału wykorzystwały wsparcie interesariuszy wewnętrznych w procesie opracowania efektów i programów kształcenia, posiłkując się dokumentacją z oceny jakości kształcenia, zaangażowaniem i obecnością w ciałach przedstawicielskich oraz pionu zarządzania jakością kształcenia (Senat, Rada Programowa, Rada Wydziału).

Wydział zapewnia udział i wpływ studentów na bieżącą dydaktykę oraz ofertę kształcenia poprzez narzędzia pomiaru jakości kształcenia (ankietyzacja studentów, monitoring absolwentów). Wykorzystuje się równocześnie opinie pozyskiwane od podmiotów zewnętrznych. Udział interesariuszy wyraża się w:

- a) ocenie programu kształcenia przez posła RP, przez Urząd Miasta w Skierniewicach, przez Urząd Miasta w Kutnie;
- b) opinii o efektach kształcenia przez Powiatowy Urząd Pracy w Kutnie;
- c) opinii programu i planu studiów przez np. Starostwo Powiatowe w Łęczycy; Starostwo Powiatowe w Kutnie;
- d) opinii programu specjalności: Bezpieczeństwo państwa w UE i Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa w UE przez Jednostkę Wojskową w Kutnie;
- e) opinii programu specjalności: Transport i spedycja w UE oraz Eurologistyka przez II Regionalną Bazę Logistyczną Kraków (Skład Kutno);
- f) opinii programu specjalności Bezpieczeństwo państwa w UE i Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa w UE przez Komendanta Powiatowego Policji w Kutnie.

Studenci wizytowanego kierunku uczestniczą bezpośrednio w procesie określania koncepcji kształcenia poprzez zasiadanie ich przedstawicieli w Radzie Wydziału. Wszelkie rozwiązania przyjmowane przez Wydział opiniowane są przez przedstawicieli studentów zasiadających w organie kolegialnym jednostki oraz przez samorząd wydziałowy. Ponadto dwóch studentów wydelegowanych przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów zasiada w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Konsultacje zewnętrzne odnosiły się do oceny efektów kształcenia, programu i jego składowych w kontekście kwalifikacji, na które zapotrzebowanie zgłaszają lokalne podmioty rynku pracy reprezentujące sektor publiczny, produkcyjno – usługowy oraz handlowy. Współpraca z otoczeniem bazuje m.in. na porozumieniu *O współpracy w obszarze aktywizacji zawodowej studentów z PUP w Kutnie*, który jest kanałem komunikacji pomiędzy Uczelnią i pracodawcami w odniesieniu do praktyk studenckich czy edukacyjnego partnerstwa stron.

Uczelnia planuje powołanie Konwentu w najbliższym okresie.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego – w pełni.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia należycie powiązała koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku studiów z przesłaniem własnej działalności. Będąc Uczelnią niepubliczną dobrze rozpoznaje potrzeby edukacyjne regionu i miasta, ale nie optymalizuje w pełnym zakresie oferty kształcenia poprzez jej różnorodność szczególnie z uwagi na rozmiary rekrutacji oraz dominujący tryb studiów niestacjonarnych.

2) W proces opracowywania koncepcji kształcenia Uczelnia włączyła w rozsądny sposób podmioty wewnętrzne i zewnętrzne. Niektóre działania (tworzenie konwentu) pozostają w dalszym ciągu na etapie budowy, ale nie wpływa to negatywnie na bieżące funkcjonalnie i spełnienie kryteriów formalnych oraz merytorycznych. Studenci są członkami organu kolegialnego jednostki tj. Rady Wydziału oraz posiadają swoich reprezentantów w Komisji koncentrującej swoje prace wokół kwestii związanych z zapewnianiem jakości kształcenia. Dodatkowo przedstawiciele studentów opiniują akty prawne związane z procesem kształcenia.

2.Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany

Obudowę prawną i organizacyjną w zakresie przyjętych w Uczelni działań dotyczących budowania programów kształcenia należy uznać za prawidłową. Kształcenie na kierunku

„europeistyka” jest realizowane w oparciu o plany i programy studiów opracowane zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym dla danego rocznika. Zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1198) studenci, którzy rozpoczęli studia przed dostosowaniem profili i programów kształcenia do wymogów określonych w art. 11 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym studiują według dotychczasowych programów kształcenia do końca okresu studiów przewidzianego w programie i planie studiów.

Wszystkie zmiany w planach studiów i programach kształcenia na kierunku „europeistyka”, a także doskonalenie procesu kształcenia do zmieniających się potrzeb wewnętrznych, odbywają się zgodnie z przyjętymi w Uczelni procedurami zapisanymi w Statucie Uczelni. Uchwała je Senat po uprzednim ich przyjęciu przez Radę Wydziału.

Programy studiów opracowywano w oparciu o dokumenty prawa wewnątrzuczelnianego dotyczące procedury opracowywania, konsultowania i zatwierdzania programu. Uchwałą nr 1 z dnia 30 stycznia 2012 r. Senat ustalił wytyczne dla rad wydziałów, dotyczących programów kształcenia.

Plan i program studiów dla kierunku „europeistyka” począwszy od roku akademickiego 2012/2013 został dostosowany do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Uchwałą nr 1 z dnia 26 maja 2012 r. Rada Wydziału przyjęła program kształcenia dla kierunku „europeistyka”. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu nr 1 z dnia 27 czerwca 2012 r. *w sprawie określenia efektów kształcenia dla poziomów i profili kształcenia na kierunkach prowadzonych w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie*. Następnie uchwałą nr 3 z dnia 27 czerwca 2012 r. Senat Uczelni przyjął efekty kształcenia dla programów kształcenia na poszczególnych specjalnościach prowadzonych na kierunkach studiów z uwzględnieniem poziomu i profilu studiów. Również w dniu 27 czerwca 2012 r. Senat podjął uchwałą nr 4 w sprawie zakresu i treści podstawowych i kierunkowych umożliwiających osiągnięcie efektów kształcenia, które powinien osiągnąć absolwent studiów pierwszego stopnia innych niż europeistyka, podejmując studia drugiego stopnia na kierunku europeistyka.

Kierunek studiów pierwszego i drugiego stopnia osadzono w obszarze nauk humanistycznych i nauk społecznych; efekty kształcenia przypisano do dziedziny nauk społecznych - dyscyplina nauki o polityce (wiodąca); - dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina historia; - dziedzina nauk ekonomicznych, dyscyplina ekonomia.

Na posiedzeniu Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w dniu 20 września 2013 r. podjęta została uchwała zmieniająca określone efekty kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „europeistyka” (Uchwała nr 1 w sprawie określenia efektów kształcenia dla poziomów i profili kształcenia na kierunkach prowadzonych w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie).

Tworzenie planów studiów i programów kształcenia było przedmiotem obrad ciał kolegialnych i innych zespołów, w których uczestniczyli studenci, jako interesariusze wewnętrzni. W trakcie wizytacji przedstawiono Zespołowi Oceniającemu (ZO) dokumentację potwierdzającą udział interesariuszy zewnętrznych w procesie budowy programów kształcenia.

Uczelnia Uchwałą nr 1 Senatu WSGK w Kutnie w dniu 27/6/12 zatwierdziła efekty kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia; przypisano je do obszaru nauk społecznych i humanistycznych. Uchwała nr 1 Rady Wydziału Studiów Europejskich WSGK w Kutnie z dnia 26/5/12 zatwierdziła jednogłośnie program kształcenia dla kierunku europeistyka.

Studia pierwszego stopnia. Studia pierwszego stopnia na kierunku „europeistyka” mają charakter interdyscyplinarny z zakresu nauk humanistycznych- historia, nauk społecznych- ekonomia, nauki polityczne, prawo, dzieląc także punkty ECTS. Dla poziomu studiów pierwszego stopnia zostało przyjętych 14 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 13 – umiejętności oraz 9 z kompetencji społecznych. W przypadku efektu z zakresu wiedzy student m.in. rozumie zależności istniejące pomiędzy subdyscyplinami wchodzącymi w skład studiów europejskich takich jak: polityka, prawo, historia, ekonomia, społeczeństwo, język i jego kultura (K_W02), posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu historii polityczno-społecznej Polski i Unii Europejskiej, współczesnych stosunków międzynarodowych oraz dziedzictwa kulturowego Europy (K_W06), zna podstawowe metody badań społecznych (ilościowych i jakościowych) i sposoby ich wykorzystania w praktyce, rozumie potrzebę stosowania różnych metod i technik w zależności od specyfiki badanego procesu (K_W08), Posiada podstawową wiedzę z zakresu funkcjonowania wspólnych polityk UE, a zwłaszcza ich wpływu na znaczenie i miejsce UE w systemie międzynarodowym (K_W10) czy też posiada podstawową wiedzę z zakresu różnych struktur i działania instytucji życia społecznego oraz relacji, które pomiędzy nimi zachodzą. (K_W12). Z zakresu umiejętności student powinien czytać ze zrozumieniem i analizować krytycznie teksty z dziedzin, z zakresu studiów europejskich, umie wyszukiwać, selekcjonować i poprawnie wykorzystywać informacje, stosując odpowiedni dobór narzędzi (K_U01), samodzielnie zdobywać wiedzę, a także rozwijać umiejętności badawcze przy wykorzystaniu wskazówek ze strony wykładowców (KU_03), przygotować i wygłosić wystąpienie ustne, które może być zarówno wynikiem pracy indywidualnej, czy też grupowej (K_08) czy też analizować i prognozować procesy społeczne współczesnych państw europejskich, uwzględniając polityczny charakter Europy (K_U13). Natomiast z zakresu kompetencji społecznych powinien potrafić wyznaczyć sobie cele działania na przyszłość oraz umiejętnie ustalić priorytety i kolejność ich realizacji (K1_K3), myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy wykorzystując w tym celu posiadaną wiedzę z zakresu funduszy UE (K1_K06) czy też z pełną świadomością ponosić konsekwencje swojego oraz zespołowego działania (K1_K09).

Studenci na poziomie studiów pierwszego stopnia mają możliwość wyboru dwóch specjalności:

- bezpieczeństwo wewnętrzne państwa,
- transport i spedycja w UE.

Dla powyższych specjalności Wyższa Szkoła Gospodarki w Kutnie opracowała efekty specjalnościowe: dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa (4 z zakresu wiedzy, 4 – umiejętności oraz 4 – kompetencji społecznych), dla transportu i spedycji w UE (3 z zakresu wiedzy, 3 – umiejętności i 4 z zakresu kompetencji społecznych).

Studia drugiego stopnia. Dla studiów drugiego stopnia przyjęto 12 efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 13 – umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych. W swej treści odnoszą się do sfery metodologicznej i przedmiotowej, tj. do zakresu kształcenia właściwego dla europeistyki jako subdyscypliny wielu dyscyplin naukowych i kierunków studiów. Efekty kształcenia sposobem opisu wskazują, że odnoszą się do poziomu magisterskiego, czerpią z nauk humanistycznych oraz społecznych. Kierunkowe efekty kształcenia zawierają komponenty terminologiczne, metodologiczne, tematycznie wskazują aspekty politologiczne, z zakresu stosunków międzynarodowych, unijnych, historii i jej odmian, instytucji i polityk szczegółowych realizowanych poprzez instytucje unijne, nawiązują do dziedzictwa i rozwoju cywilizacyjnego. Efekty kierunkowe z zakresu umiejętności odnoszą się do sfery kognitywnej, do umiejętności przydatnych w pracy badawczej oraz w dydaktyce, przygotowują do napisania pracy dyplomowej oraz do wejścia absolwentów na lokalny rynek pracy.

Efekty kierunkowe z zakresu umiejętności wskazują na świadomość wiedzy i umiejętności, pracy w grupie, wyznaczania celów i ich osiągnięcia oraz odpowiedzialności.

Dla specjalności opracowano ujednolicony schemat efektów specjalnościowych, pod względem merytorycznym oraz lingwistycznym są one poprawne.

Kierunkowe efekty kształcenia zostały przyporządkowane do poszczególnych przedmiotów z tzw. głównego kanonu, natomiast efekty specjalnościowe do przedmiotów specjalnościowych. Nie można dokonać oceny spójności kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia, gdyż Uczelnia nie opracowała przedmiotowych efektów kształcenia. Przyjęto rozwiązanie polegające na wpisaniu efektów kierunkowych do przedmiotów wspólnych, a efekty specjalnościowe do kursów specjalnościowych.

W odniesieniu do przyjętych efektów kształcenia Uczelnia powinna rozważyć zasadność przypisania efektu o symbolu KW12 do aż 5 efektów obszarowych, w tym do trzech efektów z obszaru nauk humanistycznych i dwóch z obszaru społecznego. Wszystkie efekty kierunkowe przyporządkowano do efektów obszarowych o profilu ogólnoakademickiego.

Efekty specjalnościowe z Eurologistyki wykraczają poza efekty kierunkowe, co powinno zostać skorygowane w toku działań naprawczych.

Studia pierwszego stopnia. Z przedstawionej dokumentacji, rozmów w trakcie wizytacji z przedstawicielami kadry dydaktycznej oraz ze studentami wynika, że w Uczelni na kierunku „europeistyka” na poziomie studiów pierwszego stopnia istnieją pełne możliwości osiągnięcia kierunkowych, przedmiotowych efektów kształcenia oraz specjalnościowych efektów kształcenia. Dotyczy to realizacji celów i szczegółowych efektów kształcenia w zakresie przedmiotów podstawowych, kierunkowych, specjalizacyjnych, kształcenia językowego studentów. Cele i efekty kształcenia mogą być osiągalne także poprzez praktyki studenckie przewidziane obligatoryjnie dla studentów pierwszego stopnia.

Studia drugiego stopnia. Program studiów i jego realizacja umożliwiają osiągnięcie kierunkowych i specjalnościowych efektów kształcenia. Mimo tej ogólnej oceny stwierdza się szereg uchybień na poziomie conceptualnym. W szczególności korekcie powinny ulec efekty specjalnościowe z Eurologistyki oraz Uczelnia powinna sporządzić katalog efektów modułowych.

ZO dostrzega także niewłaściwe rozwiązania o charakterze szczegółowym:

- a) KW02 – jest realizowany na aż 12 przedmiotach;
- b) KK06 (potrafi myśleć w sposób przedsiębiorczy) nie jest realizowany na żadnych zajęciach fakultatywnych, w tym na przedmiotach Negocjacje europejskie, Struktura gospodarki światowej.

Specjalność Administracja europejska, wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

- a) Specjalność jest realizowana na bazie efektów specjalnościowych;
- b) Uczelnia powinna rozważyć zasadność umieszczenia na tej specjalności przedmiotów Polityka regionalna oraz Polityka społeczna UE;
- c) Efekty specjalnościowe tylko pośrednio odnoszą się do kursu Polityka społeczna UE;
- d) KSW01 i 02 realizowane są na wszystkich przedmiotach, nie wiadomo dlaczego osiąga się KsW02 (ma poszerzoną wiedzę na temat ustroju administracyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej i UE) na zajęciach z Polityki społecznej;
- e) KsU04 (dot. j. obcego) jest realizowany tylko na dwóch przedmiotach (Polityka regionalna i Zamówienia publiczne), a nie jest on wykorzystywany na innych zajęciach;
- f) KsU01 i 02 są realizowane na wszystkich przedmiotach, ale brak związku KsU01 (interpretacja i analiza zjawisk zachodzących w ramach administracji... w wybranych obszarach działalności organizacji) z przedmiotem Prawo pracy w UE oraz Polityka społeczna UE;

Specjalność Eurologistyka:

- a) efekty specjalnościowe opracowane wg schematu;
- b) uwagi: KsK03 (dot. samodzielnego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie nauk o zarządzaniu) nie jest realizowany np. na zajęciach z międzynarodowego systemu zarządzania jakością w logistyce;
- c) efekty specjalnościowe wykraczają poza zakres kształcenia nauk społecznych i humanistycznych: Ks_W03 - Posiada poszerzoną wiedzę o relacjach między ogniwami łańcucha dostaw w skali międzynarodowej i międzykulturowej; K_U03 - Potrafi zdefiniować cechy i wymagania dla systemu logistycznego ;Ks_U04 - Umie analizować procesy logistyczne z wykorzystaniem metod komputerowego wspomagania.

Praktyka studencka jest realizowana wyłącznie na studiach pierwszego stopnia. Uczelnia nie opracowała efektów kształcenia dla modułu praktyka studencka. Brak także w „Dziennikach praktyk” sformułowania zadań oraz sprawozdania z ich realizacji opisanych językiem efektów kształcenia.

Treść zajęć „Niemcy w nowym systemie bezpieczeństwa europejskiego po 1989 roku” nie wskazuje na specyfikę przygotowania w ramach KsK03 i 04 (dot. postępowania etycznego w

ramach wyznaczonych stanowisk organizacyjnych i społecznych, poszukiwania optymalnych rozwiązań, a także w zakresie przygotowania do intelektualnego samorozwoju).

Efekty kształcenia są dostępne dla studentów poprzez wykorzystywanie w procesie dydaktycznym kart przedmiotów.

W opinii studentów cele i efekty kształcenia zapisane są w sylabusach udostępnianych studentom w dziekanacie Jednostki, ponadto studenci są szczegółowo zapoznawani z efektami kształcenia podczas pierwszych zajęć w semestrze. Studenci potrafią przedstawić kierunkowe oraz przedmiotowe efekty kształcenia zdobywane podczas toku nauczania (wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne). Przedstawiane przez studentów efekty kształcenia są zbieżne z kierunkowymi efektami przedstawionymi w raporcie samooceny.

2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne

Studia pierwszego stopnia. System wszystkich kategorii efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne). Efekty kształcenia określone zostały w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Strukturę i treści sylabusów Zespół Oceniający ocenia pozytywnie. Sylabusy uwzględniają wszystkie treści nauczania w grupie przedmiotów podstawowych i kierunkowych, zostały ujęte także odpowiednie treści nauczania. Zalecana literatura obejmuje reprezentatywne i najaktualniejsze opracowania podręcznikowe. Większość sylabusów zawiera wystarczający opis efektów kształcenia w postaci wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. We wszystkich sylabusach formalnie zostały wyróżnione rubryki dotyczące efektów kształcenia z zaznaczonym podziałem: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne. Efekty kształcenia opracowane dla I stopnia studiów licencjackich na ocenianym kierunku zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

Na studiach drugiego stopnia efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały, natomiast nie zawsze są sprawdzalne w procesie weryfikacji, gdyż nie korespondują ze sobą specyfika efektu kształcenia i sposób jego oceny czy pomiaru.

3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny

Ogólne procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin wprowadza również skalę ocen stosowanych w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Dokumenty te są

zatwierdzone przez kierowników zakładów, dziekana a następnie wraz z planami studiów przez Senat Uczelni. Przyjęte w Uczelni kryteria ocen i sposób ich prezentacji pozwalają na przejrzyste formułowanie wymagań i określenie stopnia ich realizacji.

W opinii studentów efekty kształcenia zostały wyrażone w sposób przejrzysty i zrozumiały. Ponadto ich zdaniem są one sprawdzalne.

W sylabusach określono sposób weryfikacji zakładanych efektów przedmiotowych. Przewidziano takie formy weryfikacji, jak egzaminy, zaliczenia, raporty, projekty, aktywność na zajęciach. Przedstawiono rodzaj egzaminu: pisemny, ustny, testowy. Analiza sylabusów pozwala uznać, że system weryfikacji efektów przedmiotowych pozwala na ich weryfikację. Podstawowe rozwiązanie dotyczące weryfikacji efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie studiów. Regulamin studiów ma charakter kompleksowy i obejmuje wszystkie niezbędne elementy związane w szczególności z weryfikacją i oceną postępów studentów w nauce. Okresem zaliczeniowym w Uczelni jest semestr. Weryfikację i ocenę efektów kształcenia przeprowadza nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot. Podstawą weryfikacji efektów kształcenia są:

- a) zaliczenia i egzaminy z wszystkich form zajęć przewidzianych w planie studiów,
- b) zaliczenie praktyk studenckich,
- c) praca dyplomowa i egzamin dyplomowy.

Regulamin przewiduje jako formy zaliczania przedmiotów egzaminy, zaliczenia z oceną i zaliczenia bez oceny. Forma zaliczenia przedmiotu jest określona w programie studiów danego kierunku. Egzaminy odbywają się w sesjach egzaminacyjnych. Student ma prawo do poprawkowego terminu zaliczenia i dwóch egzaminów poprawkowych, a także do wystąpienia o zaliczenie bądź egzamin komisyjny. W Uczelni obowiązuje 6-stopniowa skala ocen: od oceny „nieodstateczny” (2,0) do oceny „bardzo dobry” (5,0). Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń wszystkich zajęć, zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych na dany semestr oraz uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS. Zaliczenie semestru jest warunkiem uzyskania wpisu na następny semestr. Student może ubiegać się o warunkowy wpis na kolejny semestr. Studenci mają zapewnioną możliwość wglądu do sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych w terminach wskazanych przez prowadzącego zajęcia. Studentom przysługują prawa odwoławcze od ocen przewidziane w Regulaminie studiów oraz wynikające z niego możliwości poprawiania ocen niedostatecznych. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania. Aneks nr 1 z dnia 20 czerwca 2013 roku do zarządzenia nr 14 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie z dnia 28 września 2012 r., wprowadzono zmiany w *Systemie weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie w zakresie procedury archiwizacji prac studentów. W załączniku G opisano „Procedurę dotyczącą archiwizowania prac studentów”. Prace przejściowo przechowywane są w archiwum przez okres 3 lat kalendarzowych od złożenia prac. Procedura archiwizowania egzaminacyjnych i zaliczeniowych prac studenckich w sposób prawidłowy realizuje zalecenie gromadzenia efektów kształcenia, aby na koniec procesu kształcenia możliwa była weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia.

Zasady weryfikacji efektów kształcenia zdobytych w ramach praktyk studenckich określają: Regulamin Studiów oraz Regulamin Praktyk na kierunku „europeistyka”

zatwierdzony uchwałą nr 2 Rady Wydziału Studiów Europejskich z dnia 26 maja 2012 r. Monitorowanie efektów kształcenia praktyk zawodowych jest dokonywane na podstawie analizy dokumentacji praktyki prowadzonej i gromadzonej przez opiekuna praktyk studenckich. Ocenę stopnia osiągniętych efektów kształcenia formułuje opiekun praktyki z ramienia instytucji, w której student odbywa praktykę oraz wydziałowy opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Student jest zobowiązany dokumentować przebieg praktyk w dzienniczku praktyk zawodowych. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest złożenie przez studenta opiekunowi praktyk kompletu dokumentów: umowy o organizacji i prowadzeniu praktyki zawodowej, dzienniczka praktyk zawodowych, zaświadczenia o odbyciu praktyki zawodowej. Na tej podstawie Dziekan Wydziału dokonuje wpisu do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta. Zgodnie z Regulaminem praktyk zawodowych ewentualne zwolnienia z praktyk zawodowych uwzględniane są tylko wobec tych studentów, którzy udokumentują posiadanie doświadczeń zawodowych o charakterze związanym z kierunkiem studiów (uchwała nr 3 Senatu WSGK w Kutnie z dnia 27 września 2012 r.). Sprawdzane i oceniane są również umiejętności studentów nabyte podczas praktyk studenckich.

Sposobem potwierdzania efektów kształcenia jest także proces dyplomowania. Zasady dyplomowania określone zostały w Regulaminie Studiów oraz Zarządzeniu nr 14 z dnia 30 września 2011 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu dyplomowania w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie. Procedury dotyczące procesu dyplomowania określają wymagania stawiane osobom pełniącym funkcję promotora i sposób ich powoływania, sposób zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składanie prac dyplomowych i dokonywanie ich recenzji, przebieg egzaminu dyplomowego. Rozwiązania zawarte w ramach wskazanych procedur zapewniają prawidłowy przebieg procesu dyplomowania. Tematy pracy dyplomowej zatwierdza Rada Wydziału. Za prawidłowe funkcjonowanie procesu dyplomowania odpowiada Dziekan i Wydziałowa Komisja ds. jakości kształcenia. Do jej zadań należy w szczególności analiza i ocena funkcjonowania systemu dyplomowania, wyrażanie opinii i formułowanie wniosków odnośnie zmian w systemie dyplomowania. Zgodnie z obowiązującymi w Uczelni procedurami praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i recenzenta z zastosowaniem ujednoliconych formularzy, które zawierają odpowiedni zestaw pytań. **Prace dyplomowe nie są sprawdzane w systemie antyplagiatowym.** Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana. W jej skład wchodzi dziekan bądź osoba przez niego upoważniona, jako przewodniczący oraz promotor i recenzent. Na egzaminie dyplomant odpowiada na pytania z zakresu zagadnień odnoszących się do kierunku studiów oraz specjalności studiów w zakresie ustalonym przez senat oraz pytania odnoszące się do problematyki pracy dyplomowej. Ostateczny wynik ze studiów określany jest jako średnia ważona średniej ocen ze studiów (waga $\frac{1}{2}$) oraz ocen z pracy dyplomowej i z egzaminu dyplomowego (po $\frac{1}{4}$). Ostateczny wynik jest wyrównywany do pełnej oceny i jest ustalany w ramach przyjętych w Regulaminie granic średniej ocen.

Opisane regulacje tworzą odpowiednie podstawy do weryfikacji realizacji efektów kształcenia w odniesieniu do procesu dyplomowania.

Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne i dyplomy

oraz suplementy prowadzona jest prawidłowo.

W Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie obowiązują zapisy „Instrukcji kancelaryjnej rzeczywistego wykazu akt”, stanowiącej załącznik do Zarządzenia Rektora nr 7/2009 z dnia 9 kwietnia 2009 r., której celem jest ustalenie zasad postępowania, mających zapewnić sprawne i szybkie wykonywane czynności kancelaryjnych. Instrukcja ta określa zasady przechowywania i postępowania z aktami w toku bieżącej pracy w komórkach organizacyjnych. Po upływie okresu przechowywania, tj. 2 lat, akta przekazywane są do archiwum Uczelnianego na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego, sporządzonego zgodnie z oznaczeniem przewidzianym w instrukcji oraz zgodnie z określonymi w niej symbolami.

Uczelnia zapewniła niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego w niej systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji na ten temat są sylabusy przedmiotów. W dokumentach tych szczegółowo określono stosowane sposoby weryfikacji efektów kształcenia odnoszące się do każdego z przedmiotów. W systemie efekty kształcenia weryfikowane są na koniec realizacji danego przedmiotu, semestru, oraz na koniec studiów w procesie dyplomowania. Ogólne zasady oceny efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie studiów.

Na studiach pierwszego stopnia. Opracowany na ocenianym kierunku system osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest wdrażany od roku akademickiego (2012/2013). Sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia znajdują się we wszystkich opisach przedmiotów. Ostateczną weryfikacją umiejętności jest przygotowanie pracy dyplomowej, złożenie egzaminu dyplomowego, wreszcie – powodzenie absolwentów na rynku pracy lub kontynuacja kształcenia na studiach wyższego stopnia.

Na studiach drugiego stopnia stosuje się przejrzysty system oceny efektów kształcenia, zapewnia się możliwość weryfikacji zakładanych celów na poziomie rozwiązań systemowych, procedur. Na poziomie kart przedmiotów stwierdza się szereg uchybień, które jednakże nie rzutują silnie negatywnie na proces kształcenia, bowiem Uczelnia naucza w sposób tradycyjny, dominuje metoda podająca wzbogacana formą dyskusji, prezentacji. Także tradycyjne pozostały metody weryfikacji efektów kształcenia sprowadzające się do zaliczeń pisemnych i ustnych, a w ramach bieżącej kontroli – do dyskusji i aktywności na zajęciach.

W opinii studentów podczas pierwszych zajęć w semestrze studenci są zapoznawani przez prowadzącego zajęcia z zasadami i formą zaliczenia przedmiotu oraz z efektami kształcenia realizowanymi na zajęciach. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili opinię, że przedstawiane zasady są konsekwentnie realizowane. Ewentualne zmiany dokonywane w metodach weryfikacji efektów kształcenia są dokonywane w porozumieniu ze studentami. Ponadto wszelkie informacje nt. sposobu oraz formy zaliczenia przedmiotu zapisane są w sylabusach. Weryfikacja stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wizytowanym kierunku odbywa się w formie: prezentacji, projektów, kolokwii, egzaminów w formie pisemnej oraz w formie odpowiedzi. Umiejętności studentów uzyskanych podczas praktyk studenckich są oceniane przez opiekuna praktyk. Formy weryfikacji wiedzy, w tym również ocena stopnia nabycia deklarowanych dla kierunku umiejętności i kompetencji w

opinii studentów są właściwie dobrane i pozwalają na ich weryfikację w każdym z obszarów kształcenia. Ponadto studenci po ukończeniu zajęć proszeni są o wypełnienie ankiet ewaluacyjnych dotyczących efektów kształcenia. Studenci za pomocą dwóch kwestionariuszy ankietowych oceniają zrozumiałość efektów kształcenia, ich realizację oraz dobór treści programowych pod względem umożliwienia realizacji założonych efektów kształcenia.

Na studiach pierwszego stopnia. Jak ustalili ZO, sposób weryfikacji efektów kształcenia jest określony zarówno w kartach przedmiotów jak i w innych ogólnodostępnych dokumentach uczelni. Sposób oceny efektów kształcenia jest niewątpliwie przejrzysty, gdy idzie o sposób sformułowania. Wymagania są też właściwie wystandaryzowane. Z informacji uzyskanych od studentów wynika, że otrzymują oni na czas i w odpowiedniej formie informacje o wymaganiach egzaminacyjnych, formie egzaminu itp. Zespół Oceniający sprawdził prace etapowe i nie stwierdził zasadniczych nieprawidłowości. Egzaminy i zaliczenia gwarantują właściwą weryfikację efektów kształcenia. Ich stopień trudności jest adekwatny, a forma właściwa. Podstawowymi kryteriami weryfikacji założonych efektów kształcenia są egzaminy, prace kontrolne, kolokwia, projekty badawcze, aktywność na zajęciach, referaty, opracowania określonych tematów oraz ich prezentacje. Egzaminy pisemne składają się z testów prawda-falsz oraz testów wyboru, zawierają one również pytania problemowe i zadania. Przyjęty sposób weryfikacji efektów kształcenia obejmuje wszystkie ich kategorie, czyli wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Na kierunku „europeistyka” prowadzonym w obszarach: nauk społecznych oraz nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Studiów Europejskich w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie nie jest przewidziane prowadzenie kształcenia na odległość.

Studia drugiego stopnia. System obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia, przewiduje dla nich sposoby weryfikacji. Zapewniona jest możliwość pomiaru i oceny efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach, co znajduje wyraz w pracach etapowych, praktykach studenckich, w bieżącym zaliczaniu zajęć oraz w procedurze dyplomowania. Wymagania w tym zakresie są zestandaryzowane, zostały ujęte w stosownych uczelnianych dokumentach.

Nie wszystkie sposoby weryfikacji są właściwe i dlatego pod tym względem zasadne jest dokonanie stosownych korekt.

- a) Przedmiot Demokracja w Europie – sylabus nie zawiera informacji co składa się na poszczególne wartości procentowe stopnia opanowania materiału, ponadto nie wiadomo, w jaki sposób zamierza się realizować efekty kształcenia z Umiejętności dot. pracy w grupie oraz przygotowania w środowisku zawodowym. Tematyka zajęć nie zawiera „Studium przypadku”, a jest to ujęte w formie prowadzenia zajęć, ponadto do każdego efektu kształcenia przypisano Studium przypadku, nie podając ich, nie można dokonać ich merytorycznej oceny i zgodności z efektami kształcenia.
- b) Seminarium dyplomowe – podano identyczne metody weryfikacji każdego z zakładanych efektów kształcenia (pozytywna ocena części pracy dyplomowej), nie podano literatury podstawowej lecz jedynie zapisano, „pozycje literatury w zależności od tematyki realizowanej pracy dyplomowej”. Zasadnym jest wprowadzenie literatury dot.

metodologii nauk społecznych, która może być wykorzystywana na wszystkich seminariach dyplomowych.

- c) Metodologia badań społecznych – jako sposób weryfikacji efektów kształcenia - podobnie na innych kursach – przyjęto obecność na zajęciach.
- d) Europejskie ruchy polityczne – przedmiot realizowany na 1 roku w 1 semestrze, przyjęto bardzo dużą pulę wymagań wstępnych, co może okazać się trudne do spełnienia przez studentów po kierunkach innych niż politologiczne (np. zarządzanie). Do warunków zaliczenia przedmiotu wpisano „weryfikacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności następuje na kolokwium”. Nie ujęto w tym weryfikacji efektów kompetencyjnych, zostało to natomiast ujęte w tabeli „Powiązania efektów ...”, gdzie zapisano, że KK01, 02, 03 są weryfikowane poprzez kolokwium i w odniesieniu do tematów (liberalizm i neoliberalizm, pacyfizm i ekologizm, feminizm, ruchy populistyczne). Za błędne należy uznać wiązanie pojedynczej treści kształcenia z jednym efektem, np. KW03 – klasyfikacja ruchów politycznych, liberalizm i neoliberalizm, KW07 myśl społeczna Kościoła katolickiego, KU04 ruch alterglobalistów i antyglobalistów.
- e) Międzynarodowy system zarządzania jakością w logistyce – ujednolicenia wymaga zapis dot. weryfikacji efektów kształcenia z zakresu kompetencji społecznych w „Warunkach zaliczenia przedmiotu”.
- f) Stosunki polityczne w Europie Centralnej i Wschodniej – wadliwie przyporządkowano pojedyncze efekty kształcenia wybranym tematom (KW04 - jest realizowany (tylko) na zajęciach „Zmiany pozycji Rosji w stosunkach międzynarodowych: epoki B. Jelcyna, W. Putnia i D. Miedwiediewa”, gdy jednocześnie temat następny „Federacja Rosyjska w stosunkach międzynarodowych: Rosja i Europa Środkowa” realizuje tylko efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych (KU01 i KK02), a forma ich zaliczenia to kolokwium. Za wadliwe należy uznać zasady weryfikacji efektów kształcenia, bowiem metodą sprawdzania co do zasady jest kolokwium ale np. KW01 weryfikuje odpowiedź, a np. odpowiedzi nie przewidziano przy efektach z umiejętności (KU01 i KK02). Kolokwium oraz ocena wnioskowania weryfikuje ostatni temat zajęć, ale wśród efektów kształcenia nie ma żadnego z zakresu wiedzy, jest natomiast KU03 i KK03.
- g) Polityka społeczna – szereg uwag jest podobnych do tych sformułowanych powyżej, ponadto należy zwrócić uwagę, że sylabus nie informuje, czego ma dotyczyć praca w grupach oraz w jaki sposób „praca w grupach” ma weryfikować efekty kształcenia.

Słabością kart przedmiotów jest zasadniczy brak literatury obcojęzycznej (np. Administracja samorządowa w wybranych krajach UE, Historia administracji, Stosunki polityczne w Europie Centralnej i Wschodniej, Międzynarodowy system zarządzania jakością w logistyce). ZO stwierdza niekompletność wypełnienia kart przedmiotów w rubryce odnoszącej się do wymagań wstępnych.

Z dokumentacji Uczelni wynika, że w roku akademickim 2012/2013 na kierunku europeistyka na studiach pierwszego stopnia zanotowano, przy 56 przyjętych, siedem skreśleń; natomiast na studiach drugiego stopnia przyjęto 75 studentów na pierwszy rok, skreślono 5 osób, na drugi rok przyjęto 78 osób, nikogo nie skreślono. W roku 2013/14 na

latach 1-3 przyjęto 35 osób, skreślono 2, na studia drugiego stopnia przyjęto 126 osób, skreślono 2 osoby.

Z przedstawionych statystyk wynika, że skreślenia zachodzą głównie na pierwszym roku studiów, a przyczynami są: niewłaściwy wybór kierunku, brak zaliczenia przedmiotu, rezygnacja z powodu finansowego, przyczyna osobista czy zawodowa.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość w rozumieniu przepisów prawa, wykorzystuje jedynie wybrane formy tego narzędzia zdalnej komunikacji dla przekazywania materiałów dydaktycznych. Praktykuje się konsultacje przy wykorzystaniu poczty elektronicznej.

Stosowane metody weryfikacji w postaci prezentacji, projektów, kolokwii, egzaminów w formie pisemnej oraz w formie odpowiedzi zdaniami studentów pozwalają na dokładną weryfikację przedstawionych efektów kształcenia. Poza tym efekty kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych są stale weryfikowane w formie oceny aktywności na zajęciach lub prac zaliczeniowych.

4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia

Jednostka przeprowadza badanie losów zawodowych absolwentów. Badanie to prowadzone jest przez Biuro Karier powołane na podstawie *Zarządzenia nr 17 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie z dnia 15 grudnia 2006 r.* Organem odpowiedzialnym za zaprojektowanie kwestionariuszy ankietowych przekazywanych do absolwentów jest Zespół ds. Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów powołany *Zarządzeniem nr 9 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Karowej w Kutnie z 19 marca 2012 roku.* Celem badania jest uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy. Ankieta kierowana do absolwentów zawiera pytania nt. oceny programu kształcenia oraz mocnych i słabych stron ukończonych studiów, kursów i szkoleń oraz obecnej pracy zawodowej. Ponadto absolwenci mogą zawrzeć w ankiecie własne uwagi i spostrzeżenia nt. programów kształcenia. Na podstawie otrzymanych wyników tworzony jest raport podsumowujący, który jest przekazywany do Władz Uczelni. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA posiadają wiedzę na temat przeprowadzanego badania oraz jego celu. Ich zdaniem badanie losów absolwentów może przynieść Uczelni wiele korzyści. Przede wszystkim Uczelnia uzyskuje informacje niezbędne do dostosowania swojej strategii i programów nauczania do potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Kierownik Zespołu ds. Monitorowania Karier Zawodowych przedkłada wyniki swej pracy na posiedzeniu ciał kolegialnych (np. 18/9/13).

Efekty przeprowadzonej ankietyzacji studentów wizytowanego kierunku badano na posiedzeniu w dniu 18 września 2013 r. Zespół ocenił przydatność ankiety oraz opracował drugi jej wzór w celu monitorowania karier zawodowych absolwentów, którzy ukończyli studia trzy, cztery, pięć lat temu. Ankieta składająca się z 26 punktów jest realizowana wśród absolwentów w pierwszym roku od ukończenia studiów, natomiast drugi wzór ankiety jest opracowany zwięźle, zawiera jedynie kilka pytań. Efektem finalnym badań jest opracowanie raportu podsumowującego wyniki. Dokumentacja zawiera opracowanie wyników ankiet dla

absolwentów WSGK – kierunku „europeistyka”. Analizę przeprowadzonych ankiet przekazuje się do zapoznania Wydziałowym Komisjom ds. Jakości Kształcenia, a następnie Uczelnianej Komisji ds. Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Należy także wskazać, że WSGK współpracuje z wieloma firmami i przedsiębiorstwami w zakresie badań losów absolwentów.

Monitorowanie losów absolwentów mieści się w zakresie kompetencji Biura Karier, podlega nadzorowi Wydziałowej Komisji ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Jak wynika z lektury *Raportu samooceny* Uczelnia nie monitoruje losów absolwentów, ale w najbliższej perspektywie planuje to uczynić, jak sama stwierdza, zamierza zbudować „jak najskuteczniejszy system monitorowania losów absolwentów, w tym podejmowanie w tym zakresie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi procesu kształcenia”. Jednakże na miejscu okazano ZO stosowną ankietę. Wysłano ją do 100 osób, wypełniło 32, jej wyniki pokazują ogólne zadowolenie studentów z kształcenia, w szczególności dobrze oceniono praktyki studenckie. Życzeniem absolwentów WSGK była praca w zawodzie, tym bardziej, że rynek pracy zgłasza zapotrzebowanie na ich kwalifikacje. W świetle rynku pracy dobrze oceniają posiadane wykształcenie, a nawet swój status, w stopniu najmniejszym byli zadowoleni z pensji.

ZO PKA jako zalecenie sformułował postulat silniejszego eksponowania związku wyników ankiet badania losów absolwentów (obok ewaluacyjnych) z procesem kształcenia, szczególnie w zakresie treści nauczania oraz praktyk studenckich.

Uczelnia podlega kolejny raz ocenie jakości kształcenia na kierunku europeistyka. Uchwała PKA finalizująca ocenę jakości kształcenia nie zawierała zaleceń.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Tematyka prac dyplomowych jest zróżnicowana, co do zasady jest powiązana z kierunkiem studiów oraz obszarami kształcenia. Widoczne jest jednakże silne ciążenie pracami dyplomowymi w stronę specjalności, co nie jest czymś nagannym, jeśli specjalność zawiera się ramach wyznaczonych przez kierunek. Uznać należy, że wiele tematów prac dyplomowych nie przystaje do kierunku studiów, są bardziej adekwatne dla specjalności lub wręcz dla innego kierunku, tematy prac dyplomowych np.: Logistyka asekuracyjna transportu morskiego, Analiza transportu towarowego w aspekcie przetrwania i rozwoju PKP CARGO S.A., Usprawnienia organizacji procesu produkcyjnego wentylatorów, Choroby zawodowe w europejskim i polskim prawie pracy, Analiza organizacji i procesów logistycznych w magazynie, Stres w pracy Policji, Ogólna charakterystyka transportu samochodowego.

Prace dyplomowe utrzymane są na zróżnicowanym poziomie ale akceptowalnym z punktu widzenia poziomu nauczania i efektów kształcenia. To zróżnicowanie poziomu prac znajduje najczęściej wyraz w jej ocenie. Należy wskazać Uczelni konieczność doskonalenia procedury dyplomowania (wypełnianie recenzji, wybór tematów) oraz nadzoru nad pracami dyplomowymi. Szczególnie widoczna jest słabość strony metodologicznej już na etapie konceptualnym, a później także na wykonawczym. Dominującym sposobem prezentacji

zagadnienia jest opis, zbyt często bazujący na skromnej literaturze przedmiotu. Wykorzystywanie literatury obcojęzycznej obecne jest w postaci w zasadzie śladowej.

Prace etapowe – do słabych stron należy zaliczyć metodologię oraz posilkowanie się literaturą. Prace te w niewielkim stopniu rozwiązują jakiś konkretny problem badawczy. Brak w pracach adnotacji nauczyciela o wartości pracy a także brak uzasadnienia oceny.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1. Na studiach pierwszego stopnia** występuje pełna zgodność celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia z KRK dla Szkolnictwa Wyższego. Dobrze wpisują się one w koncepcje rozwoju kierunku oraz w misję Uczelni. Są one w pełni dostępne i obligatoryjnie zapoznaje się studentów z zakładanymi efektami kształcenia. Przyjęte przez Uczelnię kierunkowe efekty kształcenia **na studiach drugiego stopnia** mieszczą się w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, co jest rozwiązaniem właściwym. Ich opis na poziomie studiów drugiego stopnia jest poprawny. Zakres kierunkowych efektów kształcenia stanowi należyłą podstawę kształcenia. Język opisu należyty. Efekty odnoszą się do profilu ogólnoakademickiego i poziomu nauczania. Nie można ocenić spójności efektów modułowych i kierunkowych z uwagi na fakt, że nie opracowano efektów modułowych w grupie przedmiotów głównych czy specjalnościowych. Efekt specjalnościowy jednej specjalności wykracza poza zakres nauk społecznych i humanistycznych oraz poza zakres efektów kierunkowych.
- 2. Na studiach pierwszego stopnia** Opis efektów kształcenia sporządzony według KRK jest zrozumiały, jasny i poddający się operacjonalizacji. Sylwetki absolwentów studiów pierwszego stopnia kształcenia zawierają podstawowe elementy struktury kwalifikacji absolwenta kierunku europeistyka. **Efekty kształcenia na studiach drugiego stopnia** programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne w toku kształcenia.
- 3.** Wydział stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, który umożliwia weryfikację celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. System ten jest powszechnie dostępny. Praktykowane rozwiązanie wymaga ulepszeń, bowiem poziom prac dyplomowych i etapowych wskazuje na szereg uchybień w zakresie realizacji procesu kształcenia oraz weryfikacji. System weryfikacji efektów kształcenia opracowany według KRK jest spójny, zobiektywizowany i wystandaryzowany. System ten jest powszechnie dostępny. Stosowany system oceny osiągniętych efektów kształcenia zdaniem studentów jest przejrzysty oraz zrozumiały ze względu na stosowanie zasad zawartych w sylabusach. Sylabusy posiadają efekty kształcenia oraz sposoby weryfikacji stopnia ich osiągnięcia. Korekt wymaga opracowanie zasad weryfikacji w kartach przedmiotu. Efekty kształcenia udostępniane są w dziekanacie oraz na pierwszych zajęciach w semestrze przez prowadzącego, zostały one opracowane w sposób zrozumiały dla studentów i w ich ocenie są sprawdzalne. Uznaje się, że program gwarantuje uzyskanie efektów kształcenia.

4. Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, uzyskane wyniki powinna w większym stopniu i w sposób bardziej ukierunkowany wykorzystać w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia. Uczelnia śledzi losy absolwentów oraz wykorzystuje uzyskane wyniki w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia. Z udostępnionej Zespołowi Oceniającemu tabeli wynika, że część absolwentów pracuje w zawodzie zgodnym z uzyskanym wykształceniem Uczelnia prowadzi badanie monitoringu losów zawodowych absolwentów. Studenci mają świadomość nt. celowości tego badania.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta

Studia pierwszego stopnia. W wizytowanej jednostce, w procesie kształcenia w trybie niestacjonarnym (6 semestrów) całkowita liczba punktów ECTS jaką uzyskuje student wynosi 180. Zakładany program zajęć oraz nakład pracy studenta wyrażony punktami ECTS umożliwia osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na kierunku „europeistyka”. Kolejność przedmiotów oraz modułów tematyczno-przedmiotowych przedstawiona w sylabusach wydaje się być zasadniczo prawidłowa. Program kształcenia na wizytowanym kierunku został przez studentów oceniony pozytywnie. Zdaniem studentów realizowany przez nich program umożliwi im osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia, ze względu na odpowiednio dobraną liczbę godzin kontaktowych. Zajęcia w ramach wizytowanego kierunku odbywają się w formie wykładów, ćwiczeń oraz seminariów. Prowadzone są one jedynie w piątek i sobotę, co studenci uznali za bardzo korzystne dla siebie rozwiązanie i jeden z czynników branych pod uwagę przy wyborze tej Uczelni.

Na podstawie przedstawionych przez władze Uczelni harmonogramów studiów, uwzględniając opinię studentów należy stwierdzić, że czas trwania kształcenia jest odpowiedni do osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Studenci wskazali, że przy zwiększonym nakładzie pracy własnej i wsparciu dydaktycznym nauczycieli akademickich oferowanym także poza zajęciami – są w stanie zrealizować program studiów w okresie trzech lat. Jednocześnie forma zajęć i zwiększony nacisk na zajęcia praktyczne w mniejszych grupach (ćwiczenia) są dla studentów odpowiednie. Stosowane przez nauczycieli akademickich metody dydaktyczne – zwłaszcza forma dyskusji podczas zajęć są zdaniem studentów odpowiednie i pomocne w zdobywaniu przez nich wiedzy, a zwłaszcza ważnej w pracy zawodowej, specyficznej zdolności komunikowania się z innymi ludźmi i gromadzenia informacji.

W ramach wizytowanego kierunku studiów nie są prowadzone formy kształcenia na odległość. Natomiast studenci otrzymują materiały dydaktyczne z niektórych zajęć drogą elektroniczną, co uznają za dogodne dla siebie rozwiązanie.

Analiza sylabusów wszystkich przedmiotów pozwala stwierdzić, że generalnie zalecane pozycje piśmiennictwa zostały dobrane właściwie do zakładanych celów i efektów

kształcenia. Treści programowe, formy zajęć oraz metody dydaktyczne nie budzą zastrzeżeń i tworzą spójną całość z oczekiwanymi efektami kształcenia.

Praktyki zawodowe odbywane są po II i IV semestrze w wymiarze 8 tygodni (2 x po 4 tygodnie). Wg regulaminu praktyki można odbywać w czasie wolnym od zajęć lub w okresie wakacji. Różnorodność miejsc odbywania praktyk umożliwia studentom nabycie umiejętności praktycznych związanych z przyszłą pracą. Praktyki student odbywa w instytucji wybranej w porozumieniu z Kierownikiem Praktyk i zgodnie z wytycznymi Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych.

Student jest zobowiązany uzyskać zaliczenie każdorazowo po ukończeniu praktyki, nie później niż do 30 września danego roku akademickiego. Przebieg praktyk student rejestruje w Dzienniku Praktyk, który przekazuje Kierownikowi Praktyk po ich zakończeniu. Dziennik Praktyk jest podstawą do zaliczenia studentowi praktyk. Studenci bardzo pozytywnie odnieśli się do systemu organizacji praktyk studenckich i pomocy władz Uczelni w tym zakresie. W tym kontekście należy zauważyć, iż uczelnia stosuje monitoring efektów kształcenia uzyskiwanych przez studentów w ramach praktyk. Rezultatem prowadzonego monitoringu jest przekazywanie studentom informacji o tym, które miejsca praktyk będą dla nich szczególnie korzystne, do czego studenci odnieśli się pozytywnie.

Zarówno sposób realizacji praktyk zawodowych, jak i sposób ich kontroli pozwalają stwierdzić, że przeciętny student może osiągnąć zakładane efekty kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych dla kierunku Socjologia.

Uczelnia wdrożyła i prowadzi program indywidualizacji procesu kształcenia. Zgodę na indywidualną organizację studiów mogą uzyskać studenci, którzy studiują na dwóch lub więcej kierunkach studiów, uczestniczą w pracach badawczych, wychowują dzieci, są niepełnosprawni. Program studiów polega wówczas na indywidualnym ustalaniu terminów zaliczeń, egzaminów oraz realizacji praktyk zawodowych.

Studenci pozytywnie ocenili zajęcia, które mają walor praktyczny (np. odbywające się z przedstawicielami rynku pracy). Zajęcia ćwiczeniowe, często przybierające formę dyskusji również zostały przez studentów wskazane jako te, które w największym stopniu pozwolą im na osiągnięcie oczekiwanych kompetencji i umiejętności.

Studenci wybitnie uzdolnieni mają możliwości indywidualizacji swojego procesu kształcenia. Studenci jako przykłady takiej indywidualizacji podali możliwość uczestnictwa w organizowanych przez Uczelnię konferencjach naukowych. Najbardziej zdolni studenci mogą liczyć na upusty w opłacie czesnego, co sami studenci wskazali jako pozytywny bodziec motywujący ich do nauki. W ramach konsultacji z nauczycielami akademickimi, studenci chcący poszerzyć swoją wiedzę, otrzymują wsparcie w postaci wskazywania przez nauczycieli akademickich dodatkowej literatury przedmiotu.

Studia drugiego stopnia. Kształcenia trwa 4 semestry, zachowane zostały wymagane standardy w zakresie ilości przedmiotów oraz godzin zajęć kontaktowych.

- a) 1 semestr – 9 przedmiotów, 170 godzin, 30 ECTS , wykłady plus ćwiczenia, języki obce, metodologia, kursy zajęć;
- b) 2 semestr – 8 przedmiotów, 200 godzin, 30 ECTS , kursy zajęć oraz seminarium dyplomowe;
- c) 3 semestr – 2 przedmioty wspólne oraz przedmioty specjalnościowe w formie konwersatorium w wymiarze 60 godzin za 6 ECTS, 30 ECTS za semestr;
- d) 4 semestr, kursy specjalnościowe oraz seminarium dyplomowe, 30 ECTS za semestr.

Łącznie program kształcenia na studiach drugiego stopnia w formie niestacjonarnej zakłada 570 godzin zajęć dydaktycznych i przyznaje za to 120 ECTS.

Specjalności:

- a) Administracja europejska..., jest prowadzona od drugiego do czwartego semestru, oferta dydaktyczna obejmuje po 3 przedmioty w wymiarze 3 x 20 godzin kontaktowych. Jako uwagę należy zwrócić uwagę na przedmiot Polityka społeczna UE, który swym zakresem nie przystaje do specjalności;
- b) Bezpieczeństwo państwa w UE, struktura kształcenia jak powyżej, wyróżnia się swą narodową perspektywą przedmiot Niemcy w nowym systemie bezpieczeństwa europejskiego po 1990 roku;
- c) Eurologistyka, struktura kształcenia analogiczna, ale są przedmioty, które nie przystają treścią i efektami kształcenia dla kierunku europeistyka osadzonego w naukach społecznych i humanistycznych (Zarządzanie łańcuchem dostaw, Transport towarów niebezpiecznych).

Na drugim poziomie kształcenia Uczelnia co do zasady właściwie przypisała punkty ECTS poszczególnym przedmiotom, w ich ramach dokonała podziału na pracę własną studenta oraz w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem. Stwierdzono jednakże pewne dysproporcje, które nie wynikają z ilości i zakresu efektów kształcenia, np. Demokracja w Europie – 5 ECTS, godzin kontaktowych 20 i 105 pracy własnej, zajęcia prowadzone w ramach wykładu. Z programu studiów drugiego stopnia wynika, że student za pracę własną otrzymuje 0,8 ECTS, co odpowiada 20 godzin pracy w kontakcie z nauczycielem akademickim. Stwierdzono jednakże, że przy takim samym wymiarze godzin kontaktowych, zbliżonej ilości efektów kształcenia występuje duży rozrzut punktacji ECTS za pracę własną (Polityka zagraniczna Polski, Międzynarodowe stosunki w Europie 1945-2000, Sprawy wewnętrzne i wymiar sprawiedliwości UE).

Na studiach drugiego stopnia sekwencja przedmiotów nie budzi zastrzeżeń. Z cyklem kształcenia oraz z przedmiotami kierunkowymi właściwie są skorelowane kursy fakultatywne (tradycyjne kursy, języki obce, seminaria) i specjalnościowe.

Wymiar praktyk studenckich praktyk zawodowych wynosi 4 tygodnie, realizowane są wyłącznie na studiach licencjackich. Prowadzone są zgodnie z Regulaminem i Programem praktyk zawodowych. Warunkiem zaliczenia praktyki jest złożenie przez studenta opiekunowi praktyk stosownych dokumentów oraz spełnienie wymagań formalnych i

merytorycznych. Senat WSGK w dniu 27 września 2012 roku w drodze uchwały dopuścił możliwość zaliczenia pracy zawodowej, stażu, działalności gospodarczej wykonywanej przez studenta jako praktyki zawodowej na studiach pierwszego stopnia niestacjonarnych. Warunkiem jej zaliczenia jest osiągnięcie w ww. funkcjach efektów kształcenia określonych w karcie modułu dla praktyk. Studenci odbywają praktyki na podstawie umowy dwustronnej z instytucją przyjmującą. Celem praktyk zawodowych jest m. in. poznanie sposobów funkcjonowania jednostki, „przygotowanie do samodzielności i odpowiedzialności zawodowej, pogłębianie umiejętności pracy zespołowej, w tym zdolności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów i konfliktów, a także wykorzystanie przez studentów w dziedzinach praktycznych wiedzy teoretycznej zdobywanej w Uczelni”. Wydział wspiera praktyki studentów niepełnosprawnych poprzez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biuro Karier. Miejsca realizacji praktyki są właściwie dobrane z punktu widzenia kierunku i specjalności. Praktyki studenckie określa Regulamin i Program praktyk zawodowych.

Na studiach drugiego stopnia praktyka studencka nie jest przewidziana programem kształcenia.

Proces kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Uczelnia naucza wyłącznie studentów studiów niestacjonarnych, zajęcia odbywają się w soboty i niedziele. Organizacja zajęć jest konsultowana ze studentami, którzy nie zgłaszali uwag krytycznych.

Uczelnia przyjęła tradycyjne podejście do kształcenia akademickiego i profilu ogólnouczelnianego, dominuje zatem tradycyjny przekaz i metoda podająca, natomiast sposobem weryfikacji egzamin (ustny i pisemny) oraz różne formy kolokwiiów.

ZO stwierdza konieczność modyfikacji zasad weryfikacji doboru form realizacji zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów, np.: Kurs Demokracja w Europie – zakłada „wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych i aktywizujących: praca indywidualna w oparciu o przygotowany materiał, analiza studium przypadku”, jednocześnie sylabus zawiera informację, że w ramach 55 godzin pracy własnej jest przygotowanie do konwersatorium/lektoratu/debaty.

Indywidualizacja procesu kształcenia została uregulowana w Regulaminie studiów Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie, wyraża się doбором treści, metod i form kształcenia. Zapewnia się możliwość studiowania według indywidualnego programu i planu studiów, co wyraża się możliwością wyboru specjalności studiów, kursów językowych, seminariów. Możliwa jest obecność na zajęciach prowadzonych na innych wydziałach. Szczególną troską objęci są studenci niepełnosprawni, monitoruje się potrzeby tej grupy studentów, przysługuje im prawo do posiadania opiekuna wydziałowego. W Uczelni działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych patronujące tymże studentom oraz reprezentujące ich potrzeby wobec Uczelni, np. w zakresie zakupu sprzętu i wprowadzania udogodnień.

W opinii studentów program kształcenia realizowany na kierunku Europeistyka umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych efektów kształcenia. Zdaniem studentów dobrze dobrana sekwencja przedmiotów pozwala na stopniowe rozszerzanie wiedzy oraz zdobywanie

kolejnych efektów kształcenia bez zbędnego powtarzania zrealizowanego wcześniej materiału. Studenci oceniają pozytywnie kadre dydaktyczną dokładnie realizującą materiał zapisany w sylabusach, która również na prośbę studentów rozszerza zakres poruszanej tematyki lub w razie potrzeby dokonuje przypomnienia materiału niezbędnego w realizacji przedmiotu. Uczelnia zapewnia studentom możliwość realizacji praktyk studenckich na podstawie skierowania do zakładu pracy lub realizacji praktyki w dowolnym zakładzie na podstawie zawartej *Umowy o Organizacji i Prowadzeniu Praktyki Zawodowej*. Organizacja praktyk oraz sposób rozliczania z praktyk studenci oceniają pozytywnie, ich zdaniem czas realizacji praktyk zawodowych pozwala na uzyskanie odpowiednich umiejętności. Uczelnia również prowadzi ankietyzację wśród pracodawców. Jej celem jest zbadanie obszaru umiejętności oraz kwalifikacji jakie mogą uzyskać studenci w danym zakładzie podczas praktyk studenckich. Uczelnia umożliwia studentom skorzystanie z indywidualizacji procesu kształcenia, która skierowana jest do najlepszych studentów. Powyższa indywidualizacja opiera się przede wszystkim na zastosowaniu indywidualnych treści, metod i form kształcenia przy uwzględnieniu szczególnych zainteresowań oraz uzdolnień studentów. Dla studentów z niepełnosprawnościami, zależnie od rodzaju niepełnosprawności, Uczelnia stara się o jak najlepszą pomoc w realizacji programu kształcenia przez dostosowanie planu zajęć. Studenci obecni na spotkaniu ZO PKA posiadają wiedzę na temat możliwości indywidualizacji programów kształcenia, ale nie są nimi zainteresowani. Brak zainteresowania wynika ze specyfiki łączenia studiów w trybie zaocznym z pracą zawodową.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Na studiach pierwszego stopnia. Program kształcenia na kierunku „europeistyka” wykazuje dużą spójność programu z zakładanymi efektami kształcenia. Tę spójność uzyskano poprzez opracowanie podstawy programowej, którą w odpowiednio zmodyfikowanych wariantach dostosowano do form kształcenia. Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość. W obrębie każdego modułu na poziomie każdego roku kształcenia przewiduje się 2 egzaminy, a pozostałe przedmioty kończą się zaliczeniem z oceną, co jest zasadne merytorycznie. Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Program kształcenia na kierunku studiów „europeistyka” realizowany jest z wykorzystaniem różnych form dydaktycznych: wykładów, ćwiczeń, seminariów. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Na studiach drugiego stopnia treści programowe, formy i metody dydaktyczne nie zawsze tworzą spójną całość, bowiem karty przedmiotów nieprecyzyjnie określają metody nauczania, organizację zajęć, sposób weryfikacji efektów kształcenia. Sylabusy nie zawsze zawierają wymagania wstępne, a tam gdzie zostały podane, bywają zbyt rygorystyczne i nie uwzględniają w należyty sposób otwartości kryterium rekrutacji na studia drugiego stopnia (Europejskie

ruchy polityczne), nieaktualna i nieadekwatna literatura przedmiotu zalecana w sylabusach (Polityka społeczna w UE – podstawowa najnowsza pochodzi z 2005 roku, literatura bardziej przydatna do kształcenia w ramach polityki społecznej niż polityki społecznej w UE).

Uczelnia podlega kolejny raz ocenie jakości kształcenia na kierunku europeistyka. Uchwała PKA finalizująca ocenę jakości kształcenia nie zawierała zaleceń.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Na studiach pierwszego stopnia realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie celów i efektów kształcenia. Zarówno plany zajęć jak i programy studiów zostały sporządzone w sposób przemyślany i odpowiadający potrzebom studentów. Uczelnia stworzyła także warunki do indywidualizacji procesu kształcenia zarówno osób wybitnie uzdolnionych, jak i osób z niepełnosprawnościami. Na studiach drugiego stopnia realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych celów i kierunkowych efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W opinii studentów sekwencja przedmiotów pozwala na stopniowe poszerzanie wiedzy oraz nabywanie dodatkowych umiejętności podczas praktyk studenckich. Uczelnia umożliwia studentom indywidualizację programów kształcenia.
- 2) Funkcjonujący system na studiach pierwszego stopnia tworzy spójną całość. Dostosowane są treści programowe do zakładanych efektów kształcenia. Właściwe są proporcje form dydaktycznych (wykłady/ćwiczenia) zarówno w obowiązkowych, jak i w fakultatywnych modułach kształcenia. Na studiach drugiego stopnia zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne nie zawsze tworzą spójną całość z uwagi na brak modułowych efektów kształcenia oraz uchybienia w konstrukcji sylabusów odnoszących się do metod dydaktycznych i weryfikacji efektów kształcenia.

4.Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu

Oprócz osób zgłoszonych do minimum kadrowego, przy realizacji procesu kształcenia zaangażowanych jest jeszcze 25 nauczycieli akademickich, których nie zaliczono do minimum kadrowego. Z tej liczby 1 osoba legitymuje się tytułem naukowym profesora, cztery stopniem doktora habilitowanego, 11 stopniem doktora, a pozostałe tytułem zawodowym magistra. Biorąc pod uwagę rozmiary kształcenia, należy uznać ogólną liczbę wykładowców kierunku za wystarczającą do realizacji programu kształcenia. Również struktura ich kwalifikacji umożliwia prowadzenie dydaktyki na poziomie właściwym dla szkoły wyższej.

- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów

kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów

Zgodnie z Raportem samooceny do minimum kadrowego kierunku „europeistyka” Uczelnia zgłosiła 14 akademickich, w tym 7 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 7 w grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora. Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie uwzględniono w szczególności posiadane stopnie naukowe i specjalizację naukową oraz dorobek nauczycieli akademickich. Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego.

Minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku „europeistyka” spełnia wymagania określone w § 15 ust. 1 rozporządzenia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370), zgodnie z którym minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia powinno stanowić co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem. We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty potwierdzające uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

W wyniku weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). Stwierdzono także, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia (nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów). Analiza obciążenia nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe pozwala na stwierdzenie, iż wszyscy nauczyciele akademicy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia, zgodnie z którym nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku samodzielnego nauczyciela akademickiego lub 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia.

Na podstawie analizy umów o pracę oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji można stwierdzić, iż nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe są zatrudnieni w Uczelni od kilku/kilkunastu lat, a niemal wszystkie umowy o pracę są zawarte na czas nieokreślony. Dla wszystkich nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Z analizy danych dotyczących składu minimum kadrowego na wizytowanym kierunku z okresu ostatnich 4 lat, tj. 2011/2012-2014/2015 wynika wysoka stabilność kadrowa, bowiem, 9 spośród nauczycieli zgłoszonych do minimum kadrowego w bieżącym roku akademickim

było zaliczonych do minimum tego kierunku w poprzednich dwóch latach, a 8 – w roku akademickim 2011/2012.

Uczelnia do minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia zgłosiła sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz sześciu ze stopniem naukowym doktora.

Do minimum kadrowego studiów drugiego stopnia zgłoszono siedmiu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz siedmiu ze stopniem naukowym doktora.

Nie wszyscy nauczyciele akademicy zgłoszeni przez Uczelnię do minimum kadrowego mogą doń zostać zaliczeni, gdyż:

- a) w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich trzech dysponuje dorobkiem naukowym sprzed pięciu lat poprzedzających ocenę jakości kształcenia (tj. ostatnie publikacje pochodzą z lat 2006 i 2008);
- b) w grupie doktorów jeden posiada dorobek naukowy z zakresu dyscypliny *prawo*, a drugi z zakresu *nauk o zarządzaniu* do których nie odnoszą się efekty kształcenia.

W związku z powyższym do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów można zaliczyć:

- a) na studiach pierwszego stopnia 4 osoby w gronie nauczycieli dysponujących tytułem profesora / stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 5 osób w gronie dysponujących stopniem naukowym doktora;
- b) na studiach drugiego stopnia 4 osoby w gronie nauczycieli dysponujących tytułem profesora / stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 5 osób w gronie dysponujących stopniem naukowym doktora.

Uczelnia nie spełnia wymagań dotyczących minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia na ocenianym kierunku studiów z uwagi na brak 2 osób reprezentujących grono samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 1 osoby reprezentującej grono doktorów.

Pracownicy niezaliczeni do minimum kadrowego nadal należą do kadry dydaktycznej kierunku.

Wszyscy nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego uzyskali tytuł naukowy, stopień doktora habilitowanego lub doktora z dyscyplin pozostających w obszarze nauk społecznych lub nauk humanistycznych. Również ich dorobek naukowy mieści się w tych obszarach wiedzy. Każdy wykładowca z tej grupy w okresie pięciu lat poprzedzających ocenę jakości kształcenia opublikował prace o charakterze naukowym. Zdecydowanie przeważają nauczyciele z dorobkiem w obszarze nauk społecznych, co jest właściwe z uwagi na strukturę realizowanych kierunkowych efektów kształcenia. Odnoszą się one do opisu efektów kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego w obszarze kształcenia z zakresu nauk społecznych, jednak z uwzględnieniem także wybranych efektów kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego w obszarze kształcenia z zakresu nauk humanistycznych. Kadra kierunku posiada również wymagane kwalifikacje dydaktyczne, a ich potwierdzeniem jest często wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu zajęć w szkole wyższej. Doświadczeniem takim legitymują się nawet wykładowcy z małym stażem pracy, ponieważ ich zatrudnienie na

ocenianym Wydziale, często poprzedzone było odbyciem studiów doktoranckich, w których programie był obowiązek prowadzenia zajęć ze studentami.

Do minimum kadrowego zaliczono grono wykładowców z dużym lub wystarczającym dorobkiem naukowym i doświadczeniem dydaktycznym, ale jego zmienność jest stosunkowo duża. Spośród zgłoszonych do minimum, 4 osoby są zatrudnione od 1 października 2014 r., a dwie od roku 2013. Pozytywnie należy ocenić zatrudnienie 11 wykładowców zgłoszonych do minimum na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Jeden z nich pracuje na podstawie takiej umowy zawartej na okres do 30 września 2016 r.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na studiach pierwszego stopnia (9) do liczby studentów kierunku (36) odpowiada wymaganiom zapisanym w § 17 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi on 1: 4 przy dopuszczalnym 1:160. Natomiast stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na studiach drugiego stopnia (9) do liczby studentów kierunku (105) także odpowiada ww. wymaganiom i wynosi on 1: 11,66 przy dopuszczalnym 1:160.

Analiza obowiązków dydaktycznych nauczycieli akademickich zaangażowanych do realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku pozwala stwierdzić, że prowadzenie poszczególnych przedmiotów powierza się osobom posiadającym dorobek naukowy z zakresu ich tematyki. Niektóre z tych osób posiadają też tytuł lub stopień naukowy z zakresu dyscypliny, do której przyporządkowany jest dany przedmiot. Dlatego słusznie do grona wykładowców kierunku europeistyka niezaliczonych do minimum kadrowego, włączono pracowników innych wydziałów ocenianej uczelni lub specjalistów zatrudnionych w podstawowym miejscu poza szkolnictwem wyższym.

Kwalifikacje i dorobek naukowy kadry dydaktycznej traktowanej łącznie dla ocenianego kierunku gwarantują uzyskanie kierunkowych i modułowych efektów kształcenia. Zatem, oceniany Wydział spełnił wymagania określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

Należyta jakość procesu kształcenia potwierdziły hospitacje zajęć przeprowadzone przez ZO. W ocenianej uczelni zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem nowoczesnych urządzeń dydaktycznych oraz metod, które zapewniają uzyskanie modułowych efektów kształcenia. Pozytywne jest odwoływanie się przez wykładowców do metod aktywizujących studentów. Tematyka hospitowanych zajęć była zgodna z treścią przedmiotowych sylabusów. Wyjaśnienia wymaga jednak nieobecność na zajęciach prowadzących przedmioty, które wyznaczono do hospitacji.

ZO PKA podkreśla, że nieuwzględnienie w minimum kadrowym wskazanych powyżej osób dysponujących dorobkiem naukowym spoza dyscyplin naukowych stanowiących podstawę dla kierunkowych efektów kształcenia ma w zasadzie charakter formalny, bowiem kierunkowe efekty kształcenia w swej treści oraz z uwagi na charakter studiów są

uzasadnione. Zaleca się zatem dokonanie modyfikacji stosownych uczelnianych dokumentów opisujących kierunek i poziomy studiów.

- 3) Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą

Polityka doboru kadry ocenianego kierunku opiera się na przepisach określonych w Statucie uczelni i jest zgodna z wymogami ustawowymi. Zaliczeni do minimum kadrowego zatrudnieni zostali na stanowiskach naukowo-dydaktycznych w pełnym wymiarze czasu pracy. Nauczyciele akademicy z tytułem naukowym zajmują stanowiska profesora zwyczajnego lub nadzwyczajnego, doktorzy habilitowani pracują na stanowisku profesora nadzwyczajnego, natomiast doktorów zatrudniono na stanowisku adiunkta.

W latach 2013-2014 grono nauczycieli akademickich powiększało się o dwóch doktorów habilitowanych i taką samą liczbę doktorów. Biorąc pod uwagę stosunkowo małą liczbę wykładowców ocenianego kierunku, tempo rozwoju kadry jest właściwe. Uczelnia wspiera rozwój pracowników naukowo-dydaktycznych, co oni potwierdzili w trakcie spotkania z ZO. Wsparcie to polega przede wszystkim na stwarzaniu możliwości odbycia krótkich zagranicznych staży, finansowaniu udziału w krajowych konferencjach oraz publikowania ich dorobku naukowego. W latach 2011-2014 takie staże odbyło 9 osób w uczelniach partnerskich w Bułgarii, Ukrainie i Kazachstanie. Uczelnia zadeklarowała, iż w latach 2011-2014 na finansowanie badań naukowych Wydziału Studiów Europejskich przeznaczono nieco ponad 19,5 tys. zł. Jednak biorąc pod uwagę wysokie koszty badań naukowych oraz koszty przewodów doktorskich i habilitacyjnych należy uznać, iż finansowe rozmiary wspierania rozwoju pracowników nie są duże.

Procedury zatrudniania i oceny kadry akademickiej spełniają wymogi prawne i standardy akademickie.

Spotkanie ZO z nauczycielami akademickimi zatrudnionymi na ocenianym kierunku odbyło się 25 października o godz. 14.00. Uczestniczyło w nim 7 wykładowców. Przewodniczący ZO przedstawił cele wizytacji oraz wskazał na możliwość zgłoszenia wniosków, które przekazane władzom uczelni lub Wydziału mogą przyczynić się do poprawy warunków działalności dydaktycznej i badawczej. Uczestnicy spotkania, zgodnie wskazywali na starania władz, które prowadzą do poprawy warunków kształcenia m.in. poprzez wyposażenie sal wykładowych w nowoczesny sprzęt dydaktyczny oraz zakup literatury niezbędnej w procesie dydaktycznym. Pracownicy zapewnili też, że otrzymują wsparcie finansowe w przypadku udziału w konferencjach naukowych oraz pomoc przy publikacji swych prac. Zgromadzeni zwrócili także uwagę na pojawiające się problemy. Zaliczyli do nich malejące zainteresowanie studiami na ocenianym kierunku oraz zmniejszający się stopień przygotowania wielu maturzystów do podjęcia nauki na poziomie szkoły wyższej. Prowadzący zajęcia coraz częściej muszą rozpoczynać wykład od omówienia tematyki, którą studiujący powinni opanować już w szkole ponadgimnazjalnej. Zróżnicowany, najczęściej bardzo niski, poziom znajomości języków obcych przez podejmujących studia uniemożliwia szersze odwoływanie się do literatury obcej w procesie kształcenia.

Z przeprowadzonych rozmów wynika, że kadra kierunku stanowi zwarty zespół, chociaż zróżnicowany zainteresowaniami badawczymi. Identyfikują się oni ze swoją uczelnią. Zdaje ona sobie sprawę z potrzeby wspólnej troski o podnoszenie jakości kształcenia i doskonalenie warsztatu naukowego i umiejętności dydaktycznych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego :
w pełni dla studiów pierwszego stopnia
częściowo dla studiów drugiego stopnia

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku europeistyka.

2) Uczelnia nie spełnia wymagań dotyczących minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia na ocenianym kierunku studiów z uwagi na brak 2 osób reprezentujących grono samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 1 osoby reprezentującej grono doktorów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku (141) spełnia wymagania prawne. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Relacja między liczbą studentów i pracowników tworzących minimum kadrowe jest bardzo dobra. Obsada zajęć dydaktycznych nie budzi zastrzeżeń.

3) Uczelnia prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki do rozwoju naukowego i doskonalenia warsztatu dydaktycznego. Rozwojowi kadry sprzyja także polityka jej wspierania przez finansowanie kosztów prowadzonych badań i publikacji. Jednak powinna zostać poszerzona oferta staży zagranicznych w uczelniach działających w państwach Unii Europejskiej dla wykładowców (także i studentów), przede wszystkim w ramach programu ERASMUS+. Władze Uczelni prowadzą politykę wspierającą rozwój naukowy oraz rozwój kwalifikacji kadry dydaktycznej rozbudowaną gamą działań. Uczelnia wspomaga pracowników również w uzyskiwaniu stopni i tytułów naukowych pracowników naukowo-dydaktycznych, poprzez różnego rodzaju świadczenia materialne i niematerialne. Każdy pracownik WSGK ma prawo ubiegania się o pomoc związaną z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych i dydaktycznych, może to dotyczyć na przykład refundacji jego udziału w konferencjach, seminariach i szkoleniach. Ponadto uczelnia wspiera i finansuje działalność wydawniczą kadry dydaktyczno-naukowej.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie swoją siedzibę ma przy ul. Lelewela 7. Obiekt ten nie jest własnością Uczelni, został on wdzierżawiony na podstawie umowy najmu na 15 lat od Urzędu Miasta Kutna. Umowa ta obowiązuje do dnia 30 września 2026 r.

Dwa budynki usytuowane na działce dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych, ale brak jest wind. Jak zapewniają Władze brak wind nie jest dla nich problemem, ponieważ w przypadku zgłoszenia na studia osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją ruchową zajęcia planowane są zarówno w pracowniach komputerowych jak i w salach wykładowych na parterze.

Wszystkie biura dostępne są na parterze. Wszyscy studenci mają wolny dostęp do czterech pracowni komputerowych z dostępem do internetu.

Pracownia języka angielskiego wyposażona w stosowny sprzęt multimedialny i materiały dydaktyczne. Dla potrzeb prowadzenia wychowania fizycznego, WSGK w Kutnie zawarła umowę najmu sali gimnastycznej.

Wszystkie zajęcia mają więc do dyspozycji odpowiednie zaplecze dydaktyczne. Wszystkie wykłady odbywają się w oparciu o rzutniki multimedialne i prezentacje przygotowywane przez wykładowców.

Miejsca realizacji praktyk studenckich zostały właściwie zaplanowane, tak z uwagi na zgodność z kierunkiem studiów, jak i logistycznego rozlokowania.

W związku z powyższymi Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

W budynku uczelnianym mieści się Biblioteka wraz z czytelnią. Biblioteka ta posiada ponad 16 tys. woluminów z zakresu kształcenia, w tym nauk społecznych i politycznych. Stosuje się różne formy udostępniania zbiorów, w zależności od statusu danej publikacji. Biblioteka wraz z czytelnią jest dostępna przez siedem dni w tygodniu w godzinach od 8.00 do 16.00. Liczba miejsc w czytelni wynosi 15, a liczba stacjonarnych stanowisk komputerowych z dostępem do sieci 6 oraz 2 stanowiska mobilne wyposażone w laptopy.

Od dnia 1 marca 2013 r. Biblioteka Uczelni uzyskała dostęp do czytelni wirtualnej IBUK libra. Studenci i wykładowcy mogą korzystać z dokumentów w formie elektronicznej zarówno w siedzibie Uczelni oraz z komputerów domowych, za pomocą haseł zdalnego dostępu. Biblioteka WSGK wykorzystuje dostęp do katalogów on-line innych bibliotek szkół wyższych. Ponadto pracownicy biblioteki wykorzystują dostęp i upowszechniają korzystanie z baz bibliograficznych Biblioteki Narodowej. W bibliotece znajdują się dwa stanowiska komputerowe z dostępem do internetu, przeznaczone wyłącznie dla osób niepełnosprawnych. Stanowiska są wyposażone w specjalistyczny sprzęt dla osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją ruchową kończyn górnych i dolnych. Biblioteka zapewnia swoim studentom dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie dysponuje wystarczającą na potrzeby dydaktyczne ocenianego kierunku infrastrukturą dydaktyczną. Sale i ich wyposażenie umożliwiają realizowanie postawionych celów studiów. Biblioteka jest dobrze prowadzona i całkowicie odpowiada współczesnym standardom. Księgozbiór, zawiera niezbędne, w kształceniu pozycje i jest aktualizowany. Studenci pozytywnie oceniają bazę dydaktyczną jednostki zwracając uwagę na jej dostępność poza godzinami zajęć. Budynki nie są kompleksowo przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Oceniana Uczelnia prowadzi badania m.in. w obszarze nauk społecznych oraz nauk humanistycznych. Nie ma ona ustalonej kategorii naukowej, ponieważ nie przystąpiła do oceny jednostek naukowych przeprowadzonej w roku 2013. Badania naukowe w zakresie dyscyplin, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia tj. nauki o polityce, historia i ekonomia, organizuje i koordynuje przede wszystkim Wydział Studiów Europejskich. Potwierdza to tematyka publikacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej jednostce organizacyjnej. Najczęściej problematyka poruszona w takich opracowaniach dotyczy: uwarunkowań i specyfiki przemian politycznych i ekonomicznych w państwach Europy Środkowo-Wschodniej; integracji tej części naszego kontynentu, w tym Polski z Unią Europejską; wspólnych polityk UE; współczesnych systemów politycznych; międzynarodowych stosunków politycznych i ekonomicznych; współpracy regionalnej w Europie; bezpieczeństwa międzynarodowego oraz wybranych aspektów powojennej historii Polski. Efekty badań naukowych są ogłaszane drukiem w postaci monografii, rozdziałów w pracach zbiorowych oraz artykułów w periodyku naukowym.

Od czerwca 2014 r., uczelnia wydaje czasopismo naukowe „Studium Europy Środkowo-Wschodniej”. Jego redaktorem naczelnym jest adiunkt zaliczony do minimum kadrowego ocenianego kierunku. Autorami umieszczonych tam artykułów są również w większości wykładowcy europeistyki. Dotychczas ukazał się nr 1 wymienionego półrocznika. Kolejny, wg deklaracji władz uczelni, jest przygotowywany i ukaże się w grudniu br.

Pracownicy prowadzący zajęcia mają indywidualne tematy badawcze. Biorą oni także udział w pracach zespołów badawczych organizowanych przez Wydział Studiów Europejskich. Rezultatem działalności tych zespołów są opublikowane prace zbiorowe. W latach 2012-2014, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie wydało trzy takie prace. Efekty badań wykorzystuje się w procesie dydaktycznym. Opracowania autorstwa nauczycieli akademickich kierunku europeistyka umieszczono w wykazach literatury znajdujących się w sylabusach modułów kształcenia na tym kierunku.

Studenci włączani są do prowadzonych badań naukowych poprzez koła naukowe, które otrzymują wsparcie merytoryczne i finansowe ze strony władz Wydziału i uczelni. Potwierdziły to wypowiedzi członków takich kół w trakcie spotkania zespołu wizytującego ze studentami. Każde koło ma opiekuna naukowego. Jest nim pracownik naukowo-dydaktyczny Wydziału. Obecnie, studenci ocenianego kierunku zainteresowani rozwojem naukowym skupieni są w Kole Naukowym Integracji Europejskiej oraz Kole Naukowym Stosunków Międzynarodowych. Aktywność kół naukowych jest jednak niewielka. Przyczyną tego jest głównie niestacjonarny tryb prowadzonych studiów. Na uznanie zasługuje to, że uczelnia ogłasza drukiem najlepsze prace dyplomowe kończących studia. Wydane są one w formie monografii. Autorka jednej z nich, obecnie jest wykładowczynią ocenianego kierunku zatrudnioną na podstawie umowy zlecenia (praca: *Znaczenie massmediów w działalności organizacji terrorystycznych na przełomie XX i XXI wieku*, Kutno 2013).

Oceniana Szkoła prowadzi współpracę naukową i dydaktyczną z kilkoma innymi uczelniami, głównie zagranicznymi. Polega ona na udziale nauczycieli akademickich

oceniającego kierunku w zespołach badawczych, w których są naukowcy z innych ośrodków akademickich. Potwierdzeniem takiej aktywności są międzynarodowe składy zespołów autorów okazanych i opublikowanych już prac zbiorowych oraz ww. czasopisma. Z analizy dokumentacji wynika, że największe rezultaty przynosi współpraca z Wydziałem Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franko we Lwowie. Zaleca się jednak intensyfikację współpracy także z uczelniami w państwach członkowskich UE.

Pewnym mankamentem jest to, że w ostatnich latach uczelnia nie organizowała konferencji naukowych o tematyce europejskiej, a są one cenną płaszczyzną umożliwiającą prezentację wyników badań własnych oraz ich konfrontację z wynikami działalności naukowej innych badaczy. Niewielkie jest także uczestnictwo kadry oceniającego kierunku w konferencjach organizowanych przez inne ośrodki akademickie. Pozytywnie należy ocenić przygotowania uczelni do odbycia dwóch konferencji o tematyce europejskiej, które mają się odbyć w Kutnie w maju i wrześniu 2015 r.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Zainteresowania badawcze wykładowców oceniającego kierunku oraz ich rezultaty mieszczą się w zainteresowaniu dyscyplin naukowych, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia. Przyczyniają się one do uzyskania założonych efektów kształcenia oraz służą doskonaleniu poziomu nauczania na ocenianym kierunku. Studenci mają możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej. Zaleca się jednak aktywizację kół naukowych, włączenie najlepszych studentów do zespołów przygotowujących następne prace zbiorowe. Zasadne jest również poszerzenie naukowej współpracy przede wszystkim z uczelniami prowadzącymi podobny kierunek studiów i profil badań naukowych w kraju i innych państwach UE. Uczelnia spełnia podstawowe wymogi określone w § 8 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię.

1. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów

Zasady i procedury rekrutacji na studia są przejrzyste oraz zrozumiałe dla studentów. Warunki rekrutacji określone są w Uchwale nr 1 Senatu Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie z dnia 27 lutego 2013 w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie w roku akademickim 2014/2015. Warunkiem przyjęcia na studia pierwszego stopnia jest złożenie kompletu dokumentów wymaganych przez Uczelnię – zgodnie z §65, pkt 1. Statutu WSGK wstęp na studia jest wolny. Absolwent studiów pierwszego stopnia może kontynuować naukę na studiach drugiego stopnia, których rekrutacja i wymagania wstępne przewidują kompetencje obszarowe zdobyte na studiach I

stopnia. Zdaniem studentów stosowane limity przyjęć pozwalają rekrutowanym studentom zapewnić odpowiednią jakość kształcenia.

2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.

Szczegółowy program kształcenia przedmiotowego oraz stosowane formy zaliczania zajęć zostały określone w sylabusach, które są udostępniane studentom (stały dostęp w Dziekanacie, jednorazowo na pierwszych zajęciach). Szczegółowe zasady zaliczania przedmiotu przedstawiane są przez nauczyciela akademickiego prowadzącego dany przedmiot w trakcie pierwszych zajęć w semestrze. Przedstawione zasady są ściśle przestrzegane. Ewentualna zmiana formy zaliczenia przedmiotu następuje wyłącznie za zgodą studentów lub na ich prośbę. Studenci mogą uzyskać informacje, nt. popełnionych błędów podczas konsultacji z nauczycielami akademickimi. Ponadto studenci zwrócili uwagę na możliwość przeprowadzenia konsultacji z kadrą naukową drogą elektroniczną (e-mail). Mogą oni również ubiegać się o egzamin komisyjny na warunkach określonych w regulaminie studiów.

Obowiązujący program studiów zdaniem studentów jest bardzo dobrze dostosowany do możliwości oferowanych przez Uczelnię, która w ich ocenie stara się zapewnić odpowiednią jakość kształcenia, a nabycie założonych efektów kształcenia w trakcie realizacji toku studiów jest osiągalne na każdym etapie kształcenia. Zdaniem Studentów stosowane formy weryfikacji wiedzy, w tym ocena stopnia nabycia umiejętności i kompetencji są dobrane właściwie, dzięki czemu pozwalają na sprawdzenie efektów w każdym z obszarów kształcenia.

System oceny osiągnięć zdaniem studentów jest zrozumiały, przejrzysty i obiektywny. Składową oceny nabytych efektów kształcenia jest również ocena bieżących postępów w nauce z uwzględnieniem aktywności w trakcie zajęć.

3) Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Struktura i organizacja programu studiów na kierunku europeistyka sprzyja międzynarodowej mobilności studentów, m.in. poprzez system transferu punktów ECTS oraz dzięki kursom językowym, których celem jest przygotowanie studentów do wyjazdu do Uczelni partnerskiej. Uczelnia umożliwia swoim studentom wyjazdy na wymiany zagraniczne oraz praktyki w ramach programu Erasmus+. Dla studentów kierunku Uczelnia posiada podpisane umowy partnerskie z wieloma ośrodkami – Uczelnia nie umożliwia studentom wymiany studenckiej w ramach krajowych systemów. System informacyjny służący rozpowszechnianiu wiedzy o programach wymiany wśród studentów wizytowanego kierunku funkcjonuje w pełni prawidłowo, a Władze Uczelni dokładają starań, by proces wymiany od strony formalnej, w tym uznawanie przedmiotów zaliczonych za granicą odbywał się dla studentów bezproblemowo.

Studenci posiadają informację nt. mobilności studenckiej, natomiast nie są nią zainteresowani. Jest to spowodowane charakterystyką studiów w trybie niestacjonarnym, które w większości przypadków są łączone przez studentów z pracą zawodową.

- 4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System pomocy materialnej

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się na podstawie *Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów* obejmującego wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu, uwzględniając proporcje między stypendiami socjalnymi a stypendiami rektora dla najlepszych studentów w sposób zgodny z art. 174 ust. 4 Ustawy.

Sposób przyznawania świadczeń zdaniem studentów jest przejrzysty oraz zrozumiały. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej, w tym stypendium Rektora, pozostaje w kompetencjach uczelnianej komisji stypendialnej (nie ma komisji wydziałowych w związku z wielkością Uczelni), powoływanej z poszanowaniem przesłanek art. 177 ust. 3 Ustawy. Decyzje wydawane studentom w sprawach pomocy materialnej zawierają wszystkie niezbędne elementy określone w art. 107 ust. 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. 10% najlepszych studentów, którzy uzyskali za rok studiów wysoką średnią ocen lub posiadają osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym mogą uzyskać stypendium Rektora.

Zasady przyznawania pomocy materialnej są studentom dobrze znane, wszelkie potrzebne informacje związane z funkcjonowaniem systemu przyznawania pomocy materialnej mogą uzyskać na stronie internetowej Uczelni oraz w Dziekanacie.

System opieki materialnej funkcjonuje prawidłowo.

System opieki naukowej i dydaktycznej

Studenci pozytywnie oceniają system opieki naukowej i dydaktycznej. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych godzin konsultacji. W trakcie spotkania studenci zwrócili uwagę na dostępność kadry naukowej poza wyznaczonymi godzinami zajęć oraz konsultacji – podczas przerw pomiędzy zajęciami czy też za pośrednictwem poczty elektronicznej. Dziekan oraz Prodziekan ds. Studenckich pełnią dyżury, w trakcie których są dostępni dla studentów. Wymiar czasowy prowadzonych konsultacji oraz pełnionych dyżurów studenci uznali za wystarczający. Studenci posiadają dostęp do niezbędnych informacji poprzez stronę internetową Uczelni, na której możemy znaleźć m.in. harmonogram zajęć, terminy obligatoryjne, regulaminy dotyczących studiowania. Ponadto wszelkie informacje studenci mogą uzyskać w Dziekanacie lub za pośrednictwem gablot informacyjnych umieszczonych na terenie Uczelni. Ponadto studenci ważne informacje otrzymują drogą elektroniczną.

Wszelkie informacje nt. przedmiotów studenci mogą uzyskać dzięki sylabusom. Zawierają one szczegółowo rozpisane efekty kształcenia, treści kształcenia, metody weryfikacji osiągnięć studenta oraz literaturę podstawową i uzupełniającą. Zdaniem studentów jest to pomocne narzędzie, pozwalające np. na odpowiedni dobór przedmiotów fakultatywnych, przy układaniu indywidualnego programu kształcenia lub podczas wymiany studenckiej. Studenci zgodnie stwierdzają, że zalecana literatura pozwala na zdobycie niezbędnych informacji.

Harmonogram zajęć oraz obciążenie semestralne zostały przez studentów ocenione pozytywnie. W trakcie spotkania z ZO PKA studenci zwrócili uwagę na bardzo dobre ułożenie zajęć dydaktycznych (stopniowe zwiększanie poziomu trudności, brak powtarzania treści).

W przypadku odwołania zajęć studenci są informowani z odpowiednim wyprzedzeniem (bieżący kontakt pomiędzy uczelnią, a studentami drogą elektroniczną lub drogą telefoniczną).

Studenci mają możliwość indywidualizacji programu studiów przez wybór specjalności, przedmiotów fakultatywnych lub w drodze indywidualnego programu i planu studiów. Warunkiem uzyskania indywidualnego programu studiów jest ukończenie pierwszego roku studiów, ze szczególnie dobrymi wynikami w nauce.

Zasady dyplomowania są znane studentom wizytowanego kierunku. Na spotkaniu z ZO zwrócili oni uwagę na dowolność wyboru promotora z całej kadry naukowej oraz jednogłośnie stwierdzili, że posiadają możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej spośród tematów zaproponowanych przez Uczelnię, ale mogą również zaproponować własny temat pracy dyplomowej.

Studenci niepełnosprawni mogą liczyć na pomoc ze strony Uczelni i jest to, m.in. wyznaczenie opiekuna wydziałowego, dostosowanie warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności. Ponadto na Uczelni działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest monitorowanie, przedstawianie wniosków i propozycji usprawniających proces kształcenia studentów niepełnosprawnych.

Godziny otwarcia działów odpowiedzialnych za obsługę studentów, zdaniem studentów są dostosowane do ich potrzeb, a w przypadku wzmożonej pracy godziny dostępności pracowników wspierających proces dydaktyczny zostają wydłużone. Studenci bardzo pozytywnie ocenili kompetencje oraz kulturę pracy pracowników powyższych działów. W ramach możliwości studenci mogą również liczyć na pomoc ze strony pracowników Uczelni poza godzinami pracy.

Zasady odpłatności za studia określone są w tabeli opłat dla kierunku europeistyka Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie. Powyższa tabela jest załącznikiem do każdej umowy podpisywanej przez studenta. Studenci są informowani szczegółowo o wszystkich opłatach.

Uczelnia prowadzi przejrzystą politykę pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne. Akty prawne regulujące politykę opłat są udostępniane studentom w dziekanacie.

W celu zwiększenia świadomości studentów nt. studiów Uczelnia prowadzi szkolenia dla nowoprzyjętych studentów. Na pierwszym ze szkoleń studenci są informowani o funkcjonowaniu szkolnictwa wyższego oraz zapoznawani są ze wszystkimi aktami prawnymi i regulaminami obowiązującymi w Uczelni. Drugim szkoleniem mającym na celu budowanie świadomości studenckiej jest szkolenie, którego tematyką jest Proces Boloński oraz Krajowe

Ramy Kwalifikacji. Zdaniem studentów są to szkolenia, które pozwalają zrozumieć funkcjonowanie szkolnictwa wyższego oraz są pomocne w toku studiowania.

W trakcie spotkania studenci zwrócili uwagę na dużą pomocność Władz Wydziału oraz Uczelni w przypadku występujących problemów oraz nieprawidłowości. Każdy zgłaszany problem jest rozpatrywany indywidualnie oraz w ramach możliwości na korzyść studentów.

Działalność wspierająca rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny

W Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie działa Samorząd Studencki charakteryzujący się dwupoziomową strukturą – na szczeblach wydziałowych i uczelnianym. Samorząd aktywnie uczestniczy w życiu kulturalno-społecznym Uczelni, organizując akcje integrujące studentów oraz reprezentuje studentów przed Władzami przy występujących problemach.

Samorząd Studencki nie posiada stałego budżetu, jest on finansowany zadaniowo. Przedstawiciele samorządu pozytywnie oceniają współpracę z władzami Uczelni zapewniającymi wsparcie merytoryczne i finansowe podejmowanych przez nich inicjatyw oraz współtworzą relację opartą na szacunku i zrozumieniu dla potrzeb studentów.

W uczelni działa Biuro Karier, do którego zadań należy:

- I. obsługa studentów w zakresie praktyk studenckich;
- II. nawiązywanie kontaktów z instytucjami i zakładami pracy w celu pozyskiwania ofert praktyk dla studentów WSGK;
- III. zbieranie, klasyfikowanie i udostępnianie ofert pracy, staży i praktyk zawodowych.
- IV. prowadzenia badania losów absolwentów;
- V. prowadzenia bazy danych studentów i absolwentów Uczelni zainteresowanych znalezieniem pracy;
- VI. pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na wolne miejsca pracy oraz staże zawodowe.

Ponadto dla studentów i absolwentów WSGK w Kutnie Biuro Karier oferuje szkolenia i warsztaty rozwijające umiejętności miękkie. Działalność Biura Karier jest studentom dobrze znana oraz aktywnie uczestniczą oni w organizowanych szkoleniach.

Na podstawie opinii uzyskanych od studentów podczas spotkania z ZO PKA, należy stwierdzić, że są oni zadowoleni z funkcjonowania systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej. Wśród najmocniejszych stron procesu kształcenia studenci wskazali pomocność kadry naukowej oraz możliwość kontynuacji studiów na drugim stopniu. Studenci nie wskazali słabej strony procesu kształcenia, natomiast zwrócili uwagę na brak bufetu w budynkach Uczelni.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego – w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, zrozumiałe. Limity rekrutacji ustalane są na podstawie uchwał Senatu Uczelni.
2. System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, co potwierdza stosowanie zaliczeń etapowych, kolokwii czy znaczny nacisk kładziony na aktywny udział studentów w zajęciach i bieżącą ocenę ich aktywności.
3. Struktura i organizacja programu studiów sprzyja mobilności studentów. Uczelnia stwarza studentom możliwości wymiany zagranicznej, lecz studenci nie są nią zainteresowani.
4. System opieki naukowej, dydaktycznej oraz materialnej jest prawidłowy. Władze Uczelni dokładają wszelkich starań, by rozwój naukowy studentów odpowiednio korespondował z rozwojem kulturalnym, społecznym oraz zawodowym.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

Początek działań projakościowych w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie wyznacza Zarządzenie Nr 19B Rektora z dnia 1 października 2005 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji do Wewnętrznej Oceny Jakości Kształcenia, a następnie Uchwała Senatu z dnia 26 września 2008 r. w sprawie przyjęcia Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia pod nazwą „Regulamin Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia”, ze zmianami dokonanymi Zarządzeniem Rektora nr 13 z dnia 30 września 2011 r. w sprawie zmian w Regulaminie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie.

W okresie do nowelizacji ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym dokonanej ustawą z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 84, poz. 455, z późn. zm.) zidentyfikowano 10 zarządzeń Rektora oraz dwa do nich aneksy. W tym czasie Senat Uczelni cztery swoje posiedzenia poświęcił problemom zapewniania jakości kształcenia w Uczelni. Podsumowaniem wszystkich przedsięwzięć w obszarze jakości kształcenia, które podjęto do końca roku 2011, było Zarządzenie nr 16 Rektora z dnia 30 września 2011 r. w sprawie Wzorcowego Wydziałowego Regulaminu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Zarządzenie to ustanawiało wzorcowy system zapewnienia jakości kształcenia i zobowiązało Dziekanów Wydziałów do opracowania i przedstawienia do zatwierdzenia do dnia 1 kwietnia 2012 r. Wydziałowego Regulaminu Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia Wydziału.

Wyliczone powyżej inicjatywy Władz Uczelni jednoznacznie potwierdzają dużą aktywność WSGK w zakresie działań doskonalących jakość kształcenia.

Uczelniany wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, opracowany według zasad przyjętych w znowelizowanej w 2011 r. ustawie - Prawo o szkolnictwie wyższym,

został ustalony i zatwierdzony w Uchwale Senatu Nr 2 z dnia 31 marca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia i wprowadzenia od 1 kwietnia 2012 r. Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia pn. „Regulamin Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia”.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w obecnym kształcie funkcjonuje w oparciu o uchwałę nr 1 Senatu WSGK w Kutnie z dnia 24 czerwca 2013 r. zatwierdzającą Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia.

Ocena tego dokumentu, konstytuującego Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) wskazuje, że obejmuje on standardowe elementy. Określono w nim zasadnicze cele systemu oraz jego funkcje, które uszczegółowiono podstawowymi działaniami. Działania te tworzą podstawę dla opracowania poszczególnych procedur ich realizacji.

Za zapewnianie jakości kształcenia odpowiadają:

1. władze Uczelni i Wydziału, organizując proces kształcenia,
2. kadra akademicka: pracownicy dydaktyczni i naukowo-dydaktyczni,
3. pracownicy administracyjni, zapewniając obsługę studentów i wykładowców,
4. studenci, wpływając poziomem swojego zaangażowania na jakość procesu kształcenia,
5. interesariusze zewnętrzni poprzez monitorowanie efektów kształcenia na rynku pracy.

System obejmuje zapewnianie, doskonalenie, promocję i kontrolę jakości kształcenia, a w szczególności:

1. wytyczne dla Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia w zakresie analizowania i opracowywania dokumentów dotyczących programów kształcenia zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego,
2. metody monitorowania procesu kształcenia, w szczególności: organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, metod i form kształcenia oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta, słuchacza studiów podyplomowych,
3. metody rozwijania mobilności studentów,
4. metody poprawy jakości obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego,
5. monitorowanie karier zawodowych absolwentów oraz ich opinii dotyczących przygotowania do pracy zawodowej,
6. procedury współpracy z interesariuszami zewnętrznymi,
7. system wspierania nauczycieli akademickich za działania na rzecz jakości kształcenia,
8. informatyzację obsługi studentów, słuchaczy studiów podyplomowych i działań administracji.

W celu realizacji tych zadań na poziomie ogólnouczelnianym powołano Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia, na wydziałach – wydziałowe komisje ds. jakości kształcenia. Do zadań Uczelnianej Komisji należy w szczególności: opracowywanie procedur służących zapewnieniu jakości kształcenia w Uczelni, rekomendowanie Senatowi oraz rektorowi działań doskonalących proces kształcenia w Uczelni, monitoring i merytoryczne wspieranie działań Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia, przedstawianie rektorowi rocznego sprawozdania z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia została powołana już w 2008 roku Zarządzeniem Rektora nr 13A z dnia 30 września 2008 r. Na przestrzeni lat jej skład ulegał zmianie. Obecnie określa go Zarządzenie nr 3 Rektora Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie z dnia 1 marca 2014 r. W skład Uczelnianej Komisji wchodzi: pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia jako przewodniczący, przedstawiciele Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia, koordynatorzy działań na rzecz jakości kształcenia wskazani przez rektora, przedstawiciele studentów wskazani przez właściwe organy samorządu studenckiego oraz członek Zespołu ds. Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów, pracownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych.

Nadzór nad funkcjonowaniem USZJK na poziomie Uczelni sprawuje Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia (powołany przez Rektora po zasięgnięciu opinii Senatu wyrażonej w uchwale nr 2 z dnia 22 października 2009 r.). Nadzór nad funkcjonowaniem Systemu na wydziałach sprawują dziekani.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia powoływana jest przez Dziekana. Skład zatwierdzany jest przez Rektora. W jej skład wchodzi: prodziekan odpowiedzialny za sprawy kształcenia, przedstawiciele nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego każdego z kierunków studiów prowadzonych przez Wydział, przedstawiciel studentów wskazany przez właściwy organ samorządu studenckiego (dwóch studentów). W jej skład mogą wchodzić także inne osoby wskazane przez Dziekana. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Studiów Europejskich na kierunku „europeistyka” w obecnym składzie działa od 28 lutego 2013 r.

Wydziałowa Komisja wykonuje swoje zadania poprzez: opracowywanie i przedstawianie Dziekanowi propozycji działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale, analizowanie wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów Wydziału, rekomendowanie działań niwelujących nieprawidłowości w procesie kształcenia, wdrażanie na wydziale procedur służących zapewnianiu i doskonaleniu jakości kształcenia, analizowanie programów kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez Wydział, analizowanie różnych form weryfikowania efektów kształcenia osiągniętych przez studenta, słuchacza studiów podyplomowych, opiniowanie współpracy Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi, prowadzenie ewaluacji zajęć, analiza i publikowanie rezultatów oceny jakości kształcenia.

Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą funkcjonowanie Uczelnianej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Spotkania Komisji odbywają się w miarę potrzeb nie rzadziej niż raz w semestrze. Komisje ta sporządzają ze swojej działalności stosowne protokoły.

Analiza wyżej omówionej uchwały pozwala na stwierdzenie, że określony w nim WSZJK jest kompleksowym rozwiązaniem obejmującym zbiór procedur dotyczących ewaluacji treści, środków, warunków, przebiegu i efektów kształcenia akademickiego w Uczelni. Jako narzędzie budowania kultury jakości daje możliwość, nie tylko, syntetycznego przeglądu możliwie wszystkich aspektów kształcenia oraz łatwy i szybki dostęp organów Uczelni – w zakresie ich kompetencji – do gromadzonych i na bieżąco aktualizowanych informacji, ale także pozwala na ich ocenę i doskonalenie. Jest zatem poprawnie przygotowanym instrumentem zapewniania jakości kształcenia w Uczelni.

Szczegółowe procedury dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały określone Zarządzeniem Rektora nr 14 z dnia 28 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia Systemu weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie, a następnie zmienione Aneks nr 1 z dnia 20 czerwca 2013 r. Są one następujące:

- a) Procedura i sposób potwierdzania efektów na każdym etapie kształcenia – Procedura i system oceny prac zaliczeniowych, projektowych, egzaminacyjnych,
- b) Procedura i weryfikacja efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk,
- c) Procedura i system sprawdzania końcowych efektów kształcenia – proces dyplomowania,
- d) Procedura i udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia,
- e) Procedura zapewniająca publiczną dostępność opisu efektów kształcenia, systemu ich oceny oraz weryfikacji,
- f) Procedura i system zapobiegania zjawiskom patologicznym związanych z procesem kształcenia,
- g) Procedura dotycząca archiwizowania prac studentów.

Zasady weryfikacji zakładanych efektów kształcenia na Wydziale Studiów Europejskich zostały zatwierdzone przez Rektora dnia 15 lutego 2013 r.

Narzędziem diagnozy jakości pracy kadry dydaktycznej są ankietowe badania opinii studentów. Z dniem 1 października 2013 r. zostały wprowadzone zasady prowadzenia oraz wzory ankiet i raportów. (Zarządzenie Rektora nr 6 z dnia 23 stycznia 2013 r.) Obowiązują następujące wzory ankiet: opinia studentów na temat pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich, ocena pracy administracyjnej, ankietę dotyczącą praktycznej nauki zawodu, ankietę absolwentów: ankietę badającą opinię absolwenta dotyczącą pracy promotora, ankietę badającą kariery zawodowe w pierwszym półroczu od ukończenia Uczelni, ankietę badającą kariery zawodowe absolwentów po upływie co najmniej trzech lat i w latach późniejszych od ukończenia Uczelni, ankietę pracodawców: ankietę pracodawców dla podmiotów gospodarczych realizujących praktyczną naukę zawodu, ankietę pracodawców, ankietę kandydatów na studia. Na podstawie opracowanych wyników ankiet Wydziałowa Komisja ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia opracowuje sprawozdanie z ankietyzacji. Sprawozdanie jest przekazywane przewodniczącemu Uczelnianej Komisji, który na podstawie sprawozdania przygotowuje wnioski, zawierające informacje dotyczące doskonalenia jakości kształcenia na danym kierunku. Wydziałowa Komisja ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na podstawie sprawozdań przygotowuje raport końcowy. Zgodnie z przyjętą procedurą po zatwierdzeniu przez Dziekana wyniki mają być publikowane na stronie internetowej Uczelni. Wyniki ankiety są wykorzystane do doskonalenia jakości procesu obsługi studenta w Uczelni i na Wydziale.

Kolejnym narzędziem wykorzystywanym w ewaluacji procesu kształcenia są hospitacje zajęć przeprowadzane w oparciu o Zarządzenie nr 15A z dnia 30 września 2011 r. w sprawie zasad przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej oraz Zarządzenie nr 14A z dnia 28 września 2012r. w sprawie

wprowadzenia Regulaminu przeprowadzania hospitacji zajęć dydaktycznych w Wyższej Szkole Gospodarki Krajowej w Kutnie. Hospitacji zajęć podlegają wszyscy nauczyciele akademicki bez względu na stanowisko, czy pełnią funkcję. Każdy nauczyciel powinien być hospitowany nie rzadziej niż jeden raz na dwa lata. Celem hospitacji jest uzyskanie informacji zwrotnych do diagnozy lub oceny efektów kształcenia oraz do oceny pracy nauczycieli akademickich. Stałym elementem każdej hospitacji jest rozmowa pohospitacyjna z osobą hospitowaną, mająca na celu podjęcie dalszych możliwych działań służących doskonaleniu jakości procesu dydaktycznego. Protokoły hospitacji znajdują się w dokumentacji Wydziału. Protokoły pohospitacyjne są przedmiotem analizy Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a uwagi i wnioski powinny być przedstawione w raporcie Radzie Wydziału i przekazane Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Znaczącym narzędziem ewaluacji procesu kształcenia jest okresowa ocena pracowników. Zasady i zakres oceny nauczycieli akademickich określa Statut Uczelni, Aneks nr 1/2013 z dnia 23 stycznia 2013 r. do Zarządzenia nr 18A/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie zmiany Regulaminu oceniania nauczycieli akademickich z Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie oraz Zarządzenie Rektora Nr 9 z dnia 11 lutego 2013 r. w sprawie przeprowadzenia oceny nauczycieli akademickich. Ocenę przeprowadza trzyosobowa komisja powołana przez Dziekana Wydziału. Od jej oceny przysługuje odwołanie do Uczelnianej Komisji Oceniania (powołanej Zarządzeniem Rektora Nr 9 z dnia 11 lutego 2013 r.

Informacje uzyskane w procesie ewaluacji służą do: zapewnienia stabilności kadry i wyznaczenie obszarów wymagających zwiększenia intensywności działań, zwiększenia zaangażowania poszczególnych podmiotów w życie Uczelni, reagowania na bieżąco i wprowadzania koniecznych zmian w realizowany program, wyznaczania obszarów, w jakich program lub praca uczelni nie daje spodziewanych rezultatów, określenie przyczyn tego stanu oraz wprowadzenie usprawnienia, planowania strategii rozwoju Uczelni itp.

W Uczelni dokonywane są także okresowe przeglądy planów i programów nauczania dokonywane przez Komisje Programowe. W Komisji Programowej biorą udział również studenci. Bardzo ważnym elementem informacyjnym są informacje uzyskiwane od pracodawców.

ZO otrzymał do wglądu:

1. Sprawozdanie Przewodniczącego Komisji ds. Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia za rok akademicki 2013/2014,
2. Sprawozdanie z pracy Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Studiów Europejskich WSGK w Kutnie za rok akademicki 2012/2013,
3. Opracowanie wyników ankiet dla absolwentów WSGK w Kutnie kierunku „europeistyka”,
4. Informacje na temat wdrożonych lub zatwierdzonych do wdrożenia działań w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów, w tym raport z przeprowadzonej ankiety zacji w roku akademickim 2013/2014,
5. Protokoły ze spotkań Uczelnianej Komisji ds. Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Wydziałowej Komisji ds. Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia,

6. Sprawozdanie z przeprowadzonej hospitacji pracowników dydaktycznych Wydziału Studiów Europejskich,
7. Protokoły z weryfikacji programów kształcenia dokonywane przez Komisje Programowe.

Na podstawie tej dokumentacji można stwierdzić, iż w Uczelni dokonywany jest bieżący monitoring realizacji procesu kształcenia: monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie kształcenia na kierunku, ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia, monitorowanie warunków kształcenia, weryfikacja zakładanych efektów kształcenia, ocena dostępności informacji na temat kształcenia, badanie losów absolwentów uczelni, zapobieganie zjawiskom patologicznym, procedury wdrażania planów naprawczych.

Na Wydziale realizuje się również politykę zapobiegania zjawiskom patologicznym. Uchwałą Senatu nr 7 z dnia 27 września 2012 r. został przyjęty Kodeks Etyki Nauczyciela Akademickiego. Kodeks ten określa wartości etyczne oraz wynikające z nich zasady postępowania nauczyciela akademickiego, jako pracownika, badacza naukowego, dydaktyka i wychowawcy studentów. Senat przyjął także Kodeks Etyki Studenta Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie, opracowany przez Samorząd Studencki WSGK. (pozytywnie zaopiniowany na posiedzeniu w dniu 28 września 2011 r.).

Na podstawie dokumentów przedstawionych w czasie wizytacji stwierdzono, iż na posiedzeniach Rady Wydziału była omawiana problematyka związana z elementami systemu jakości kształcenia Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Reasumując można stwierdzić, że opisane powyżej i ocenione wewnętrzne regulacje prawne wyznaczające budowę oraz funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, odnoszące się do całej Uczelni oraz jego Wydziału, odpowiadają standardom wyznaczonym ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym. Wydział jako podstawowa jednostka organizacyjna Uczelni, prowadzi różnorodne działania mające na celu doskonalenia jakości kształcenia. Przygotowany przez Wydział Studiów Europejskich wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia tworzy strukturę pozwalającą na budowę kultury jakości na kierunku europeistyka, umożliwi systematyczną ale nie zawsze kompleksową identyfikację, analizę i ocenę osiągniętych efektów kształcenia i programów studiów.

- 2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni

Wizytacja oraz przedstawiona dokumentacja potwierdza konstatacje zawarte w Raporcie samooceny, że Uczelnia wypracowała w miarę spójny system włączania interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych do procesu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Udokumentowane są działania zmierzające do uwzględnienia ich sugestii oraz potrzeb. Współpraca ta nabrała nowej jakości w kontekście realizacji działań w ramach Krajowych Ram Kwalifikacji. W oparciu o udostępnioną dokumentację można uznać, że w zdecydowanej większości interesariusze zaakceptowali zaproponowane programy kształcenia. Zespół Oceniający skonstatował także wpływ interesariuszy wewnętrznych, a więc studentów, na proces zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Uwidocznili się on m.in. w

postaci propozycji przedmiotów obowiązkowych i fakultatywnych, wysokości punktów ECTS przydzielanych poszczególnym przedmiotom, charakteru ankiety studenckiej oceniającej wybrane aspekty aktywności nauczycieli akademickich, organizacji praktyk zawodowych, pomocy uczelni dla studentów korzystających z programu ERASMUS.

Samorząd Studencki współuczestniczy w tworzeniu oraz opiniuje regulamin studiów oraz regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej. Studenci zasiadający w Radzie Wydziału mogą zgłaszać poprawki do programów kształcenia. Wydziałowa Rada Samorządu Studentów opiniuje wszystkie akty prawne dotyczące studentów wydziału (plan studiów, plan zajęć, harmonogram sesji i inne dokumenty).

Liczba przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału spełnia przesłanki art. 67 ust. 4 Ustawy. Ponadto studenci zasiadają w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, której zadaniem jest analizowanie oraz opiniowanie wszelkich zmian w procesie dydaktycznym.

Ankieta ewaluacyjna oceniająca pracę nauczyciela akademickiego oraz przedmiotu przeprowadzana jest w wersji papierowej po każdym semestrze nauki. Ocenie podlega każdy nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia w poprzedzającym semestrze. Obszarami poruszonymi w ankietach ewaluacyjnych są:

- przebieg zajęć (terminowość, przeprowadzanie zajęć),
- ocena prowadzącego (życzliwość, dostępność, otwartość na pytania),
- przerabiany materiał (zgodność z sylabusem).

Studenci mogą dodatkowo zawrzeć w ankiecie własne komentarze. Stosowana forma ankietyzacji pozwala na osiągnięcie dużej frekwencji.

Opracowane wyniki przeprowadzanego badania są udostępniane studentom w dziekanacie oraz za pośrednictwem strony internetowej Uczelni. Studenci posiadają wiedzę o celowości ankietyzacji oraz widzą jej wpływ na poprawę jakości kształcenia np. przez wymianę kadry naukowej.

Ponadto studenci spotykają się z ankietyzacją efektów kształcenia. W powyższej ankiecie studenci oceniają zrozumiałość efektów kształcenia, ich realizację oraz prawidłowość doboru liczby efektów kształcenia z danego kursu.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	-/+	-/+	+
umiejętności	+	+	+	-/+	-/+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	-/+	-/+	+

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz weryfikacji ich efektywności są sformalizowane i systematycznie realizowane. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest spójna i przejrzysta. W zasadniczej części zachowana jest zgodność programu kształcenia i metod jego realizacji z założonymi efektami kształcenia, mimo iż stwierdzono szereg nieprawidłowości o charakterze techniczno – redakcyjnym wymagających usunięcia, które w konsekwencji determinują niższą ocenę spełniania tego kryterium częściowego.

2) Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia wysokiej jakości kształcenia jest stosunkowo szeroki i nabrał nowej jakości w ramach wprowadzania Krajowych Ram Kwalifikacji. Pozyskane ich oceny i propozycje są wykorzystywane w działaniach mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia. Uczelnia tworząc system zapewniania jakości kształcenia zaangażowała studentów bezpośrednio w działania mające na celu zapewnianie jakości kształcenia. Ankietyzacja kadry dydaktycznej cieszy się zainteresowaniem wśród studentów.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe		X dla I poziomu kształcenia		X dla drugiego poziomu kształcenia	
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ¹		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających

¹ Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierając zalecenia).

Uczelnia zapewnia możliwość uzyskania zakładanych efektów kształcenia, korekty wymagają jednakże szczegółowe rozwiązania na poziomie kart przedmiotów. Uczelnia podejmuje działania w trosce o jakość kształcenia, ale należy intensyfikować działania na rzecz pobudzania mobilności studentów. Zmian wymagają rozwiązania odnoszące się do bieżącego realizowania procesu nauczania, a także prowadzona polityka kadrowa w zakresie badań naukowych.

Na podstawie raportów roczkowych sporządził

Dr hab. Krzysztof Szejnert

Uczelnia w piśmie z dnia 28 stycznia 2015 roku wyraziła podziękowanie ZO za sposób przeprowadzenia wizytacji. Poinformowano, że „uwagi i sugestie zawarte w raporcie zostały skrupulatnie przez Rektora, Dziekana i wszystkich pracowników ocenianego Wydziału przeanalizowane i podjęte zostały od razu działania doskonalące”.

1. W odniesieniu do kryterium nr 1. poinformowano o kontynuowaniu dalszych działań ukierunkowanych na proces ciągłego monitorowania i korygowania przedsięwzięć operacyjnych dotyczących realizacji strategii kształcenia.
2. W odniesieniu do kryterium nr 2. i 3. Uczelnia poinformowała o dokonaniu korekty kart przedmiotów wymienionych w Raporcie z wizytacji. Ponadto stwierdza się, że wszystkie Karty przedmiotów zostaną wnikliwie sprawdzone pod kątem usterek technicznych i zawartości merytorycznych.

Nie okazano skorygowanych kart przedmiotów, nie ma zatem podstaw do zmiany oceny kryterium nr 2 i 3.

3. W odniesieniu do kryterium nr 4. Zasoby kadrowe. Uczelnia wyjaśniła zmiany w składzie minimum kadrowym w ostatnim okresie, które sprowadzają się głównie do poszerzenia składu minimum kadrowego. Jednocześnie zwrócono się o ponowną analizę dorobku naukowego za okres ostatnich 5 lat, bowiem podniesiony przez ZO brak dorobku naukowego, był skutkiem niedopatrzenia administracyjnego.
  - a) Prof. Henryk Słabek – wykaz publikacji zawiera ostatnią monografię z roku 2009 - *O społecznej historii Polski 1945-1989*, Warszawa: Wydawnictwo "Książka i Wiedza" 2009. Można uznać, że ten dorobek zapewnia realizację programu studiów;
  - b) Prof. Zbigniew Mazur – okazano politologiczny dorobek naukowy z lat 2009 – 2015.
  - c) Dr hab. Walerij Denisenko – okazano politologiczny dorobek naukowy do 2014 roku.
  - d) od dnia 1 marca 2015 roku Uczelnia wlicza do minimum kadrowego dr Nadię Panczak – Białobłocką, okazano stosowne oświadczenie z dnia 24 listopada 2014 roku, doktor nauk społecznych w zakresie nauki o polityce na podstawie Zaświadczenia Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ (na bazie dyplomu Uniwersytetu Ivana Franki, Ukraina, 2012 rok). Dorobek politologiczny mieści się w obszarze kształcenia wyznaczonym kierunkowymi efektami kształcenia.

Uczelnia dysponuje minimum kadrowym na stopniu pierwszym i drugim.

4. Poinformowano o kontynuacji działań związanych z doskonaleniem kwestii podjętych w raporcie z wizytacji.
5. Okazano wyjaśnienia nauczycieli nieobecnych na zajęciach zaplanowanych przez ZO do hospitacji.
6. W kwestii związanej z jakością prac dyplomowych, poinformowano o spotkaniu w dniu 15 listopada 2014 roku z promotorami prac dyplomowych, gdzie podniesiono metodologiczne aspekty prac dyplomowych.

Uczelnia poinformowała o podjęciu działań naprawczych, ale ich nie ukończyła, nie przedstawiała do ponownej oceny ZO, nie podała także szczegółowego harmonogramu prac pionu ds. zapewnienia jakości kształcenia, zatem na tym etapie oceny jakości kształcenia na kierunku „europeistyka” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia nie ma podstaw dla odstąpienia od sformułowanych uprzednio zarzutów i ocen końcowych kryteriów nr 2, 3 i 8 na poziomie „znacząco”.

Tabela nr 3. Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe		X dla 1 i 2 stopnia			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

—